Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 13 декабрь 1974 йил, жума № 289 (16.079). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ҚУРУВЧИЛАР ЗАФАРИ

Ўзбекистон ССР сув хўжалиги қурилиши бош бошқармаси ташкилотларининг коллективлари пудрат ишлари йиллик планини муддатидан қарийб тўрт ҳафта олдин бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. «Андижангидрострой», «Андижанводстрой», «Ферганаводстрой», «Кашкадарьяводстрой», «Наманганводстрой», «Ташкентводстрой» меҳнатчилари бу муваффақиятга айниқса катта ҳисса қўшдилар.

Йил охиригача топшириқдан ташқари 16 миллион сўмлик пудрат қурилиш-монтаж ишларини бажариш мўлжаллаб қўйилди.

(ЎзТАГ).

Расмий ахборот

Н. В. ПОДГОРНИЙ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний АҚШ муҳитни қўриқлаш агентлигининг маъмури ва бошлиғи Рассел Е. Трейнни 12 декабрь куни Кремлда қабул қилди. У муҳитни қўриқлаш соҳасида ҳамкорлик қилиш юзасидан Совет—Америка аралаш комиссиясининг Москвада бўлиб ўтган учинчи мажлисида АҚШ делегациясига бошчилик қилди.

Н. В. Подгорний билан Р. Е. Трейн ўртасида дўстона суҳбат бўлди. Суҳбат чоғида муҳитни қўриқлаш соҳасида СССР билан АҚШда олиб борилаётган ишларга доир, шунингдек шу соҳада ҳар иккала мамлакат ўртасидаги ҳамкорликка доир масалалар муҳокама қилинди.

Муҳитни қўриқлаш соҳасида СССР билан АҚШ куч-ғайратларининг бирлаштирилиши шу борада илмий тараққиётга эришишга ҳамда СССР билан АҚШ ўртасидаги дўстона муносабатларни мустаҳкамлашга кўмаклашажаги таъкидлаб ўтилди.

Совет—Америка муносабатларининг бошқа масалалари ҳам кўриб чиқилди.

(ТАСС).

А. Н. КОСИГИН РСР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИ Ж. МАКОВЕСКУНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 10 декбрь куни Кремлда Руминия Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Руминия Социалистик Республикаси ташқи ишлар министри Жорже Маковескуни қабул қилди.

Суҳбат чоғида Совет Иттифоқи билан Руминия Социалистик Республикаси ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорлик ва дўстликни янада ривожлантириш масалалари, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтирувчи актуал халқаро проблемалар кўриб чиқилди. Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико иштирок этди.

Ҳар икки томон социалистик интернационализм принциплари асосида муносабатларнинг барча соҳаларида Совет—Руминия алоқаларини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш совет ва румин халқларининг манфаатларига, ҳар икки мамлакатда социалистик ва коммунистик қурилиш ишига, бутун социалистик ҳамдўстлик манфаатларига тўла мос бўлиб тушади, деб ишонч билдирди.

Дўстона, ўртоқлик вазиятида ўтган суҳбатда СССРнинг РСРдаги элчиси В. И. Дрозденко ва РСРнинг СССРдаги элчиси Г. Бадрус иштирок этдилар.

А. Н. КОСИГИН К. СОРС БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

10 декабрда Кремлда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Финляндия Бош Министри К. Сорс билан суҳбатлашди. У Финляндия социал-демократик партияси секретари сифатида шу партиянинг делегацияси составида СССРга келган эди.

Суҳбат чоғида СССР билан Финляндия ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантириш масалалари, шунингдек, халқаро проблемалар тилга олинди. Ҳар иккала томон ҳозирги вақтда халқаро кескинликни юмшатиш жараёни давом этаётганлигидан мамнун эканлигини билдирди ва Европада ҳамда бутун дунёда тинчлик ва хавфсизлик асосларини янада мустаҳкамлаш зарур эканлиги таъкидланди.

Суҳбат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

А. А. ГРОМИКОНИНГ Ж. МАКОВЕСКУ БИЛАН МУЗОКАРАЛАРИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий дўстлик визити билан Москвада меҳмон бўлиб турган РКП Марказий Комитетининг аъзоси, РСР ташқи ишлар министри Ж. Маковеску билан музокараларни 11 декабрь куни давом эттирди.

Ҳар икки томонни қизиқтирувчи баъзи бир халқаро масалалар амалий ўртоқлик вазиятида кўриб чиқилди. (ТАСС).

ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК БАЙРОҒИ ОСТИДА

Сиёсий адабиёт нашриёти «Қардошларча дўстлик байроғи остида. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегациясининг 1974 йил 25-27 ноябрда Монголия Халқ Республикасига визити» номли китобни нашр этди.

Тўпламда Монголия революцион партияси III съездининг ва Монголия Халқ Республикаси эълон қилинганлигининг 50 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегациясининг Монголия Халқ Республикасига қилган визити тўғрисидаги материаллар ва ҳужжатлар бор.

Китобда делегациянинг монголлар диёрида самимий кутиб олинганлиги, унинг МХР партия ва ҳукумат раҳбарлари билан учрашувига доир материаллар эълон қилинган. Тўпламга Улан-Батордаги тантанали мажлисда ўртоқ Л. И. Брежнев нутқи ва ўртоқ Ю. Цеденбал доклади, Монголия—Совет дўстлиги жамиятини Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармони, ўртоқ Л. И. Брежнев билан ўртоқ Ю. Цеденбалнинг дўстона суҳбати тўғрисидаги, СССР билан МХР ўртасида битимлар имзоланганлиги тўғрисидаги материаллар ва визитга оид бошқа материаллар бор.

(ТАСС).

БЕЛГИЛОВЧИ ЙИЛ: ЗАРБДОР ОДИМЛАР

МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

ОРЖОНИКИДЗЕ («Совет Ўзбекистони» махсус мухбиридан). Тошкент областининг Оржоникидзе райони меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йили план ва топшириқларини муддатидан олдин бажариш юзасидан бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб қишлоқ хўжалик ва чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш йиллик планларини муддатидан анча олдин бажардилар. Район меҳнат аҳли сабзавот, картошка, узум ва бошқа қишлоқ хўжалик тармоқларидан мўл ҳосил етиштирдилар. Она-Ватанга 83025 тонна сабзавот ёки пландан ташқари 25 минг тонна кўп сабзавот етказиб берилди.

Район деҳқонлари ва чорвадорларининг улкан меҳнат ғалабасига «Қизил Ўзбекистон», «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги», «Правда», Ленин номли колхозларнинг меҳнаткашлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Худди шунингдек, «Коммунист», колхози, «Химик», «Дўрмон» совхозлари ва Тошкент паррандачилик фабрикаси коллективлари ҳам белгиловчи йилни муваффақиятли якунламоқдалар.

Районда давлатга қишлоқ хўжалик ва чорвачилик маҳсулотлари сотиш давом этмоқда. Деҳқонлар айни пайтда келгуси — 1975 йилнинг мўл ҳосили учун пухта замин яратишга киришдилар.

Тошкент компрессор заводи коллективи социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб меҳнат қиляптилар. Ўн бир ойлик мусобақада қуюв цехи ишчи хизматчилари пешқадам. Суратда: цехнинг илғор ишчилари (чапдан) Вера Тимофеева, Абдулазиз Шожонов, Холмирза Султонов, Маҳмуд Мирзаев.

И. Глауберзон фотоси.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Тошкентдаги 1-Уйсозлик комбинати иккинчи монтаж бошқармасининг меҳнаткашлари 21 ноябрдан бери беш йилликнинг тугалловчи йили ҳисобига меҳнат қилмоқдалар. Қурилиш-монтаж ишларини бажариш юзасидан 1974 йил топшириғи барвақт бажарилди. Бинокорлар йил охиригача пландан ташқари 700 минг сўмлик ҳар хил ишларни бажаришга қарор қилдилар.

* * *

«Висотстрой» 11-қурилиш трестининг коллективи социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, бош пудрат ишлари юзасидан тўққизинчи беш йиллик тўрт йили плани барвақт бажарилганлиги тўғрисида рапорт берди.

* * *

Ўзбекистон ССР гўшт ва сут саноати министрлиги корхоналарининг коллективлари маҳсулотни реализация қилиш ҳажми ва уларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йили планини муддатидан илгари, 10 декабрда бажардилар. Йиллик топшириққа қўшимча равишда йигирма миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилинди. (ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

БУХОРО, 12 декабрь. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Бухоро область партия комитетининг пленуми бўлди. Суғориладиган ерларни сув билан таъминлашни янада ошириш, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришни кўпайтириш соҳасида область партия ташкилотининг вазифалари муҳокама қилинди. Область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоев доклад қилди.

Пленум КПСС Марказий Комитетининг Белоруссия партия ташкилотида идеология кадрларини танлаш ва тарбиялаш соҳасидаги ишлар тўғрисидаги қарори асосида область партия ташкилотининг вазифалари ҳақида область партия комитетининг секретари Х. Мўминов докладини ҳам муҳокама қилди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов нутқ сўзлади.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

КОМСОМОЛ ХОДИМЛАРИ СЕМИНАРИ

12 декабрда Тошкентда Ўрта Осиё республикалари комсомол ходимларининг комсомол ҳужжатларини алмаштириш масалаларига бағишланган семинари ўз ишини бошлади. Семинарда Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон комсомол Марказий Комитетлари область, шаҳар ва район комитетлари секретарлари, шу республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ташкилий-партиявий ишлар бўлимларининг мудирлари ва мудир ўринбосарлари, Ўзбекистон Компартияси шаҳар ва район комитетларининг секретарлари, ВЛКСМ Марказий Комитетининг масъул ходимлари қатнашмоқда.

Семинарни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов очди.

Семинар иштирокчилари ўз нутқларида комсомол ҳаётида муҳим тадбир—ҳужжатларни алмаштиришга тайёргарлик, комсомол ташкилотларининг ижтимоий-сиёсий активлигини янада кучайтириш масалаларига тўхталиб ўтдилар.

Семинар уч кун давом этади.

(ЎзТАГ).

ТАШАББУСКОРЛАР ЙЎҚЛАМАСИ

АҲДИМИЗГА СОДИҚМИЗ

Зиммага олинган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилмоқда? Сўнгги сўз — тўққизларнинг бири, «Узбекшахтострой» трести 6- қурилиш бошқармаси коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи Дмитрий ЗАЗУЛИНГА.

Тунов куни комбинат ёнидан ўтаётиб, иш вақтида бўш турган икки қурувчини кўриб қолдим. Бориб, сабабини суриштираётган эдим, кимдир: «Дмитрий Андреевич, прорабга» — деб чақириб қолди.

— Нимага чақирдийкин, ишимиз дуруст-ку ёки бошқа бирор гап бормикан... — шу уйлар билан прораб хонасига кирдим.

— Ўртоқ Зазулин, мана сизга янги шогирд. Ҳа, айтмоқчи бу нечанчиси, — ҳазиллашди у.

— Умуман, ўн учинчиси, шу беш йилликда — еттинчиси, — дедим. Георгий Зюзюкин қаршимда турган ўсмирга юзланди.

— Мана кўрдингми? Сўнгги тўрт йилда сенга ўхшаган тенгдошларингдан олтитасига иш ўргатди. Сен уларнинг еттинчиси бўласан. Дадил бўл. Уялтириб қўйма. Айтганини ихлос билан ўрган, сидқидилдан бажар.

— Бўпти, — деди йигит қисқа қилиб.

Биз прораб ҳузуридан чиқиб, қурилишга бирга кетдик. Танишиб олдик. Исми Сергей, фамилияси Коновалов экан. Яқиндагина ҳарбий хизматдан қайтибди. Мен унга йўл-йўлакай КПСС XXIV съезди Директиваларида қайд қилинган, яқин вақт ичида ишга туширилиши керак бўлган Ангрен резина комбинатини қураётганимиз ва у ишга тушгач, республикамизда механизм қайтишлари, турли хил шланглар, автомобиль шиналари, босма қолиплар ишлаб чиқариш янада кўпайиши ҳақида гапириб бердим. Бригадамиздаги йигирма қурувчи бажараётган ғишт териш, тўсиқ деворлар ўрнатиш, плиталарни монтажлаш ва бетон қуйиш каби ишлар билан таништирдим.

— Сен ишнинг кўплигидан чўчима, астойдил уннасанг, эплаб кетасан, солдат экансан, демак уқувинг бор. Инсон боласи нималарга қодир эмас, — деб унинг кўнглини кўтариб қўйдим. Қурилишга етиб келганимизда боя ишламасдан бўш турган икки қурувчи плиталарни монтаж қилаётган экан. «Ҳайрият», — дедим ичимда. Тўхтаб қолишмабди.

— Ана, кўр, — дедим Сергейга севиниб, — Бригадамизнинг икки аъзоси. Касблари ғишт терувчилик. Боя ғишт тугаб, бўш қолишган экан. Лекин бекор ўтиришмабди, монтаж қилишга ўтибдилар. Бу — биздаги ҳар бир қурувчи икки-уч тадан турдош касбларни ўрганиб олганлигининг ҳосияти.

Иш вақтининг тугаганидан фойдаланиб қолганларни ҳам чақирдим.

— Қани, ҳо, йигитлар, бу ёққа келинглар, бригадамизга янги аъзо келди, танишиб олинглар.

Шундай. Ҳар гал сафимизга янги киши келса, ишни аввал таништиришдан бошлаймиз. Ҳозир Сергей Коновалов бригадамизда меҳнат қиляпти. Уқувли йигит экан. Дастлабки кунларданоқ ўз иши билан тиллашиб олди. 1975-1976 йил ҳисобига иш бажараётган бошқа шогирдларим қатори у ҳам кунлик планларини 110-115 процент бажармоқда. Бўладиган шогирд бошидан маълум, деб шунга айтадилар-да.

Энди икки оғиз сўз ўзим ҳақимда. «Ташаббускорлар йўқламаси»га берилган олдинги саккиз жавобни изчил ўқиб бордим. Энди мен уларни якунлаб, шуни айтмоқчиманки, биз ташаббускорлар ўз сўзимизнинг устидан албатта чиқамиз. Партия, халқ олдида берган аҳдимизга содиқмиз. Ҳозир ҳар биримиз 1976 — 1978 йиллар ҳисобига иш бажармоқдамиз.

Мен бошлиқ коммунистик меҳнат бригада комплекслашган бўлиб, кунлик нормани мунтазам 170 — 180 процент адо этмоқда. Ангрен резина комбинати биринчи навбатининг 4 гектар жойдаги бош ишлаб чиқариш корпусида иш олиб боряпмиз. Бошқармадаги Талъат Зокиров, Абдулла Қорабоев, Яков Яцеп ўртоқлар бошлиқ бригадалар билан мусобақадошмиз. Белгиловчи йилнинг ярим йиллик мусобақасида қўлимиз устун келди. Ўзим ҳозир 1977 йил ҳисобига иш бажаряпман. Тўққизинчи беш йилликнинг охирига қадар яна бир йиллик топшириқни уддалаш юзасидан мажбурият олдим.

Бундан бир ой муқаддам биз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида ҳисоб бердик. Ўшанда тўққизлар ташаббуси республикамизнинг баъзи областлари корхоналари ва ташкилотларида дуруст оммалаштирилмаганлиги, айниқса ўрмон, ёғочсозлик саноатида, қурилишда, гражданавиациясида ва қишлоқ хўжалигида издошларимизнинг ҳали жуда озлиги маълум бўлди. Биз серқуёш республикамиз саноатининг барча тармоқларида ташаббусимиз кенг қанот ёзишини истардик.

Ҳозир республикамизда 1600 дан ортиқ ишчи «Бир беш йилликда икки беш йиллик топшириқларини бажарамиз» — шиори остида ишламоқда. Севимли газетамиз — «Совет Ўзбекистони»нинг келгуси саҳифаларида ташаббус издошларининг ҳам зиммага олган социалистик мажбуриятларини қандай бажараётганликлари ҳақида ҳисоб бериб боришларини, ўз тажрибаларини ўртоқлашишларини истардик.

ДЕПУТАТЛАР МУҲОКАМАСИГА ҚЎЙИЛДИ

Ўзбекистон ССР Олий Советининг доимий комиссиялари республика давлат ҳокимиятининг олий органи—навбатдаги сессиясига тайёргарлик кўрмоқдалар. Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1975 йилги давлат плани ва давлат бюджети лойиҳалари ана шу сессия муҳокамасига қўйилади.

Сессияга тайёргарлик юзасидан қабул қилинган тартибга мувофиқ лойиҳаларнинг айрим бўлимлари, шунингдек халқ хўжалик плани ва бюджетга доир масалалар тайёргарлик комиссияларнинг мажлисларида муҳокама қилинди. Олий Совет турли доимий комиссияларининг вакиллари бўлмиш депутатлар билан бир қаторда тайёргарлик комиссиялари составига халқ хўжалиги мутахассислари ҳам кирди. Тайёргарлик комиссияларининг мажлисларида беш йилликнинг тўрт йили топшириқлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида ҳамда республика экономикаси ва маданиятини янада ривожлантириш истиқболлари ҳақида министрликлар ва идоралар раҳбарларининг докладлари тингланди. Министрликлар ва идораларнинг мулоҳазалари ва илтимослари кўриб чиқилди, улар доимий комиссияларнинг тавсияларини қандай амалга ошираётганлиги текширилди.

Саноат тайёргарлик комиссиялари кўпгина масалаларни муҳокама қилишди. Депутатлар оғир ва енгил саноат тармоқлари ишини атрофлича таҳлил қилиб, беш йиллик топшириқларини муддатидан аввал бажариш учун ўтказилган мусобақада қўлга киритилган шубҳасиз муваффақиятларга қарамай, айрим ишлаб чиқариш коллективлари меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш учун мавжуд барча резервларни ҳали тўла-тўкис ишга солмаганликларини таъкидлаб ўтдилар. Депутатлар қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати тайёргарлик комиссиясининг мажлисида кўпгина амалий таклифларни айтдилар.

Транспорт, йўл хўжалиги ва алоқа, коммунал хўжалик ва маиший хизмат кўрсатиш, савдо-сотиқ ҳамда умумий овқатланиш тайёргарлик комиссиялари кўпгина корхона ва ташкилотларнинг ишини батафсил анализ қилдилар.

Депутатлар қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш истиқболларини муҳокама қилган чоқда диққат-эътиборни суғориладиган ерлардан самарали фойдаланиш билан боғлиқ бўлган масалаларга қаратдилар. Қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги тайёргарлик комиссияларининг мажлисларида қишлоқ хўжалиги, совхозлар, мелиорация ва сув хўжалиги министрликларига, «Узглавводстрой»га, бир қанча бошқа министрлик ва идораларга конкрет тавсиялар берилди.

Фан ва маданият тайёргарлик комиссияси халқ хўжалик плани ва бюджети лойиҳаларининг Фанлар академияси, маданият муассасалари фаолиятига доир бўлимлари юзасидан хулоса чиқарди.

Соғлиқни сақлаш ва социал таъминот, халқ маорифи тайёргарлик комиссиялари ҳам ўз хулосаларини тақдим этишди.

Давлат бюджети даромадлари бўйича ва республика халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1975 йилги давлат плани ва давлат бюджетининг асосий кўрсаткичлари бўйича кичик комиссияларнинг мажлислари ҳам бўлди.

(ЎзТАГ).

КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг 1974 йил 29 ноябрь фармонига биноан, Ўзбекистон ССРда яшаб турган 681 нафар кўп болали онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилди, уларга «Қаҳрамон она» ордени ва СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиқлари топширилади. (ЎзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ СССР КОСМОНАВТ-УЧУВЧИСИ ЎРТОҚ А. В. ФИЛИПЧЕНКОНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ ВА ИККИНЧИ «ОЛТИН ЮЛДУЗ» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

«Союз-16» космик кемасида орбитал учишни муваффақиятли амалга оширганлиги ва бунда мардлик ҳамда қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони СССР космонавт-учувчиси ўртоқ Анатолий Васильевич **Филипченко Ленин** ордени ва **иккинчи «Олтин юлдуз»** медали билан мукофотлансин.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони ўртоқ А. В. Филипченко жасоратини нишонлаш юзасидан қаҳрамоннинг юртида унинг бронза бюсти ўрнатилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1974 йил 11 декабрь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ СССР КОСМОНАВТ-УЧУВЧИСИ ЎРТОҚ Н. Н. РУКАВИШНИКОВНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ ВА ИККИНЧИ «ОЛТИН ЮЛДУЗ» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

«Союз-16» космик кемасида орбитал парвозни муваффақиятли амалга оширганлиги ва шу парвоз чоғида мардлик ва қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони СССР космонавт-учувчиси ўртоқ Николай Николаевич **Рукавишников Ленин** ордени ва **иккинчи «Олтин юлдуз» медали** билан мукофотлансин.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони ўртоқ Н. Н. Рукавишников жасоратини нишонлаш юзасидан қаҳрамоннинг юртида унинг бронза бюсти ўрнатилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1974 йил 11 декабрь.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

КОМСОМОЛ БИЛЕТИ ЖАСОРАТГА ЧОРЛАЙДИ

Ленинчи авлод социалистик ва коммунистик қурилишнинг ҳамма жабҳаларида ҳамиша фидокорлик намуналарини кўрсатди ва кўрсатмоқда. Қалбида бунёдкорлик сурури, яратувчилик иштиёқи жўш урган йигит-қизларни бу фидокорликка комсомол билети руҳлантираётир.

Комсомол билети оталарнинг шонли ишига, коммунистик партия ишига садоқат рамзи, олов ёшликни янги довонларга даъват этувчи мандатдир. Маълумки, ВЛКСМ Марказий Комитетининг II пленуми комсомолнинг XVII съезди кўрсатмаси асосида комсомолда ҳужжат алмаштириш ўтказишга қарор қилди. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг органи — **«Ёш ленинчи»** ва **«Комсомолец Узбекистана»** газеталари ўзларининг кечаги сонларини Ленин комсомоли ҳаётида янги муҳим босқич бўлган ҳужжат алмаштиришга бағишладилар. Ҳар иккала газета комсомол билети ҳақидаги бош мақолалар билан очилади. Шонли Коммунистик Ёшлар Союзининг ёрқин ишлари, ёшлик жасоратлари солномаси бош мақолаларда ўз ифодасини топган.

Қўқон шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари М. Тошматов 3-номерли комсомол билети ҳақида «Комсомолец Узбекистана» газетасида ҳикоя қилади. Бу билетни Фарғона область комсомол комитети Абдулла Набиевга топширган эди. Тарих фанлари доктори А. Ҳамидхўжаев. Тошкент область комсомол комитетининг иккинчи секретари В. Лозицкийларнинг «Ёш ленинчи» газетасида эълон қилинган мақолаларида Ўзбекистон комсомолларининг шонли ишлари ёритилган. Бўлажак ҳужжат алмаштириш комсомол кучларининг кўриги, ёшлик шижоати ва ташаббускорлигининг синови эканлиги газеталарнинг барча материалларида ёрқин ҳикоя қилиб берилган. Ёшлар газеталарининг бу иши таҳсинга сазовордир.

Урта Осиё бирлашмасининг Тошкент электроаппарат заводининг асбобсозлик цехида беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришга аҳд қилган илғор ишчилар кўп. Улардан бири инженер-мастер Ёқубжон Абдуллаевдир. У ҳозир келгуси йил ҳисобига меҳнат қиляпти. Суратда: Ё. Абдуллаев иш устида. И. Глауберзон фотоси.

ҚИЗҒИН МАЪҚУЛЛАЙМИЗ

Бизларнинг ҳаммамиз, Қарши даштини ўзлаштирувчилар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Францияга қилган визитини зўр қизиқиш билан кузатиб бордик. Бир қанча битимларда ўз ифодасини топган шу визит натижалари бизга ҳар тарафлама маъқул тушмоқда.

Совет Иттифоқи билан Франция раҳбарларининг ҳар бир учрашувидан сўнг ер юзида мустаҳкам тинчлик ўрнатишга ёрдам берувчи муҳим масалаларни муваффақиятли ҳал этиш учун тобора кўпроқ имкониятлар вужудга келмоқда. КПСС XXIV съезди эълон қилган Тинчлик программасини амалга оширишда яна бир тарихий қадам қўйилди. Бунда жонажон Коммунистик партиямиз Марказий Комитетининг, шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг бебаҳо хизматлари бор.

Совет Иттифоқи билан Франция Республикаси ўртасида 1975—1979 йилларга мўлжалланган иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги янги битим ҳар иккала мамлакат халқларининг ҳамжиҳатлигини ривожлантиришга шубҳасиз ёрдам беришига, аминмиз.

Н. ВЛАСОВ,
«Каршистрой» бошқармасининг «Водстрой» трестига қарашли 9-қурилиш-монтаж бошқармасининг бошлиғи.

* * *

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг Францияга қилган визити якунлари тинчлик ва халқлар хавфсизлигини қадрловчи ҳар бир кишини қувонтиради.

Биз жонажон партиянинг, ленинчи Марказий Комитет Сиёсий бюросининг ва шахсан Леонид Ильич Брежневнинг халқаро кескинликни юмшатиш тўғрисида тинимсиз ғамхўрлик қилаётганликларига социалистик Ватанимизни янада равнақ топтириш йўлида зарбдорларча меҳнат билан жавоб берамиз. Кўпгина ўртоқларим ва мен ҳозирдаёқ 1975 йил ҳисобига ишламоқдамиз. Ўнлаб трактор, бульдозер, ва бошқа техника муддатидан олдин ремонтдан чиқарилиб Мирзачўлни, Жиззах ва Қарши даштларини ўзлаштириш учун жўнатилди. Ўз меҳнатимиз билан бундан буён ҳам давлатимизнинг партия XXIV съездида белгилаб берилган доно ташқи сиёсатини мустаҳкамлайверамиз.

А. АТЯСОВ,
Гулистон ремонт-механика заводининг слесари.

ЎЗБЕКИСТОН ТАЖРИБАСИ—НОВГОРОД ВА ИВАНОВОГА!

ҚАРДОШЛАРЧА ҲАМКОРЛИК

Бутун мамлакатимиз КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг «РСФСР қоратупроқли бўлмаган зонаси қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш чоралари тўғрисида»ги қарорини қизғин кутиб олди. РСФСР қоратупроқли бўлмаган зонаси қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини юксалтириш мамлакатимиз қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг муҳим участкаларидан ҳисобланиб, умумхалқ ишига айланиб кетди. Қоратупроқли бўлмаган зонани ўзлаштиришга биринчи бўлиб краснодарликлар ёрдам кўрсатдилар. Улар Калинин области мелиораторларини оталиққа олдилар. Краснодарликларнинг бу ташаббуси КПСС Марказий Комитетининг «Краснодар ўлкаси саноат корхоналари, қишлоқ хўжалиги, қурилиш, сув хўжалиги ва илмий тадқиқот муассасалари коллективларининг ташаббуси ҳақида» деган махсус қарори билан маъқулланди.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги, сув хўжалиги, қурилиш, лойиҳалаш, конструкторлик ва илмий-тадқиқот ташкилотлари коллективлари, республиканинг барча меҳнаткашлари партия ва ҳукуматимиз томонидан РСФСР қоратупроқли бўлмаган зонаси қишлоқ хўжалигини юксалтириш юзасидан белгиланган йирик тадбирларини амалга оширишда актив иштирок этишни ўзларининг бурчлари деб ҳисобладилар ҳамда икки областга — Новгород ва Иваново областларига ёрдам кўрсатишга аҳд қилдилар.

Республика ташкилотлари Новгород ва Иваново область ташкилотлари билан мустаҳкам алоқалар боғладилар.

Бу областларнинг делегациялари бизнинг республикамизга келдилар. Делегацияларга КПСС Новгород область комитетининг биринчи секретари Н. А. Антонов, КПСС Иваново область комитетининг секретари Г. И. Разумов раҳбарлик қилдилар. Улар республикамиз қишлоқ хўжалиги эришган муваффақиятлар, ирригация ва мелиорация ютуқлари билан танишдилар.

Ўз навбатида Ўзбекистондан ҳам Новгород ҳамда Иваново областларига делегациялар бориб, қишлоқ хўжалигининг ривожланиши ва мелиорация ишларининг аҳволи билан танишдилар. Улар биринчи навбатда нима ёрдам кўрсатилиши масалалари билан қизиқдилар.

Новгород ва Иваново областларининг ерлари бизнинг ерларимиздан захлиги билан фарқ қилади ва захини қочириш ишларини кенг кўламда олиб боришни тақозо этади. Айрим қурғоқчилик йилларда эса бу областларда ҳам Ўрта Осиё шароитидаги сингари нам етишмаслиги ҳоллари сезилиб туради. Шунинг учун ҳам бу областларнинг айрим районларида мелиорация ишлари, ерларнинг захини қочириш тадбирларини амалга ошириш билан бирга суғориш системалари қуриш ҳам зарур.

Партия ва ҳукуматимиз РСФСР қоратупроқли бўлмаган зонаси қишлоқ хўжалигини юксалтириш ҳақида ўз вақтида қарор қабул қилди. Давлат ана шу мақсадлар учун катта ҳажмда капитал маблағ ва моддий-техника ресурслари ажратмоқда. Бу тадбирларни амалга ошириш учун СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳузурида махсус «Главнечерновемстрой» бошқармаси тузилди. Ўзбекистон ирригаторлари ва қурувчилари қардош Новгород ва Иваново областлари билан ўз тажрибаларни бажонидил баҳам кўрадилар ҳамда энг яхши мутахассислар отрядларини юборадилар.

Совет Ўзбекистони — бугунги кунда ерларни ирригациялаш ва мелиорациялашнинг, қўриқ ерларни комплекс ўзлаштиришнинг етакчи маркази. Республикамизнинг кўпминг кишилик ирригаторлар отряди Мирзачўл, Қарши даштлари, Сурхон — Шеробод водийси, Амударёнинг қуйи қисмини ўзлаштириш, йирик сув омборлари, каналлар, коллекторлар, насос станциялари бунёд этиш соҳасидаги ўз тажрибаларини ишга соладилар.

Яқинда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «РСФСР қоратупроқли бўлмаган зонаси қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш чоралари ҳақида»ги қарорини амалга ошириш юзасидан Ўзбекистон ССР министрликлари, идоралари, лойиҳалаш ва жамоат ташкилотларининг Новгород ва Иваново областларига оталиқ ёрдами кўрсатиши бўйича тадбирлари тўғрисида»ги масалани алоҳида кўриб чиқдилар. Ана шу қарорда Ўзбекистон ССР министрликлари, идоралари ва бошқа ташкилотларининг бу областларга оталиқ ёрдами кўрсатиш юзасидан СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги билан келишилган таклифлари маъқулланди. Новгород областидаги объектларни қуриш бўйича Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, Иваново областидаги объектлар бўйича «Главсредазирсовхозстрой» бош пудратчилар қилиб тасдиқландилар. Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги дастлабки эшелонни тузиб, мутахассислар, ишчиларни тантанали равишда 16 ноябрь куни Новгород областига йўллади. Шу йилнинг ўзидаёқ ишлар бошлаб юборилади. Дастлаб, 1975 йилда Шимский ва Солецкий районларида смета қиммати 1—1,2 миллион сўмлик бўлган кўчма механизациялашган колонналар учун иккита таянч базаси қурилади. Ана шу базалар ҳузурида сув хўжалиги ташкилотлари ходимлари учун поселкалар барпо қилинади. Келгуси йилнёқ иккита кўп қаватли уй-жой бинолари қад кўтаради. Саноат базаси ва поселка қурилиши билан бир вақтнинг ўзида асосий мелиорация ишлари ҳам олиб борилади. Келгуси йили «Прожектор» совхозида 500 гектар майдонда суғориш системаси қурилади ва Шимский районида ботқоқлик ерлардан 500 гектарининг мелиорация ҳолати яхшиланади.

Ўнинчи беш йилликда 25 миллион сўмлик қимматга эга бўлган «Тошкент» сабзавотчилик-сутчиликка ихтисослаштирилган таянч-намуна совхози, Старорусский районидаги «Заря» совхозида 400 сигирга мўлжалланган чорвачилик фермаси ва Солецкий районидаги «Родина» колхозида 4 минг бош қорамолга мўлжалланган бўрдоқичилик комплекси қурилиши мўлжалланмоқда. Новгород областидаги «Мостишч» посёлкасида сув хўжалиги ташкилотларининг саноат базаларини вужудга келтиришда ҳамма чоралар билан ёрдам кўрсатилади.

Иваново областида ҳам ана шундай ишлар комплекси бажарилади.

Маълумки, РСФСРнинг қора тупроқли бўлмаган зонасидаги мелиорация объектлари Бутуниттифоқ комсомол зарбдор қурилишлари деб эълон қилинди. Бу ердаги қурилиш ишларида республикамиз ёшлари ҳам фаол иштирок этадилар. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ёзги каникул даврида ҳар йили бу областларга 500 кишилик студент-қурилиш отрядлари, шунингдек, 200 кишилик малакали ёш ишчиларни доимий ишлаш учун юбориб туради.

Қудратли таянч базаларининг барпо қилиниши келажакда бу областларда мелиорация ишларини кенг авж олдириб юбориш, экин майдонларини кенгайтириш, деҳқончилик маданиятини яхшилаш ва шу билан КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг РСФСР қоратупроқли бўлмаган зонаси қишлоқ хўжалигини юксалтириш бўйича қабул қилган қарорида белгиланган вазифаларни бажариш имкониятини беради.

Олдинда катта ишлар турибди. Биз тезроқ, салмоқлироқ ёрдам кўрсатишни истаймиз. Бу ёрдамлари билан «оқ олтин» ўлкамиз меҳнаткашлари республикамизни индустрлаштириш ишида, ишлаб чиқариш кучларини юксалтиришда улуғ рус халқи кўрсатган доимий қардошларча кўмаги учун беқиёс миннатдорчиликларини ифодалайдилар.

Ана шундай ўзаро алоқалар, қардошларча мададкорлик ва ёрдамлашиш ленинча миллий сиёсат тантанасининг, КПСС XXIV съезди томонидан белгилаб берилган коммунизм қурилиши программасини муваффақиятли амалга ошириш учун курашда барча қардош халқлар бирдамлиги мустаҳкамланиб бораётганлигининг яна бир ёрқин ифодасидир.

Э. ТУРСУНОВ.
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети сув хўжалиги бўлими мудирининг ўринбосари.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ **ГАВАНА.** Кубанинг қанд-шакар етиштирувчи асосий районларидан бири Камагуэй вилоятида шакар қамишни ўриб олиш ва қайта ишлаш мавсуми бошланди. Шундай қилиб, республикадаги олти вилоятнинг ҳаммасида ўрим-йиғим авж олдириб юборилди.

◆ **БЕЛГРАД.** «Белград ҳафталиги»ни ўтказиш чоғида Москвада меҳмон бўлиб турган Белград скупшчинаси делегациясининг раҳбари Ж. Ковачевич матбуот конференциясида бундай деди: Биз Москвада бўлган чоғимизда Совет пойтахтининг ҳаёти, унинг ривожланиши билан танишиш учун яхши имкониятга эга бўлдик.

◆ **ЛОНДОН.** Англия энергетика министри Э. Варли мамлакатда энергияни тежаш юзасидан фавқулодда чоралар жорий этилганлигини эълон қилди.

◆ **РИМ.** Италиянинг таниқли физикларидан 140 киши ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартномани Италия тезроқ ратификация қилишини талаб қилишди.

◆ **ПАРИЖ.** Франция пойтахтида сешанба куни «Умумий бозор» мамлакатлари давлат ва ҳукумат бошлиқларининг кенгаши тугади. Бу кенгаш ана шу ҳамжамиятнинг иқтисодий проблемаларини ва сиёсий муассасаларини ривожлантириш масалаларини муҳокама қилишга бағишланди.

◆ **ДАККА.** Бангладеш пойтахтида мамлакат илмий ходимлари активининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда шоир Назрўл Исломга ва республиканинг етти бошқа фан ва маданият арбобига Дакка университетининг фахрий ёрлиқлари топширилди.

◆ **ЖАЗОИР.** Бу ерда Мағриб мамлакатлари электр энергияси масалалари билан шуғулланувчи комитетнинг сессияси ўз ишини тамомлади. Жазоир, Марокаш ва Тунис вакиллари ягона энергия системасини вужудга келтириш, шу соҳадаги программани узоқ даврга мўлжаллаб координациялаш масалаларини, шунингдек кадрлар тайёрлаш проблемаларини муҳокама қилдилар.

◆ **ЯУНДЕ.** Бу ерда Камеруннинг бутун тарихида энг йирик қурилиш бўлган Транскамерун темир йўлини тантанали очиш маросими бўлди. Узунлиги 600 километрдан зиёд бўлган бу темир йўл Камерун пойтахти Яундени мамлакатнинг шимолидаги Нгаундере шаҳри билан боғлайди.

◆ **МОГАДИШО.** Гвинея ва Яшил Бурун ороллари мустақиллиги учун курашувчи Африка партияси ижроия комитетининг аъзоси Педру Пирес бошчилигидаги Яшил Бурун ороллари делегацияси Сомали пойтахтига келди. Делегация аъзолари Могадишода бўлган чоқларида Сомали раҳбарлари билан учрашадилар ва Яшил Бурун оролларидаги аҳвол тўғрисида уларга ахборот берадилар.

(ТАСС).

ПЛАНЕТАМИЗДА

САМИМИЙ МИННАТДОРЧИЛИК

ХАНОЙ, 11 декабрь. (ТАСС). СССР билан ВДР ҳукумат иқтисодий делегациялари ўртасида яқинда Москвдаа олиб борилган музокараларнинг якунларига демократик Вьетнам жамоатчилиги юксак баҳо бермоқда. Республиканинг барча марказий газеталари Совет Иттифоқи томонидан Вьетнам Демократик Республикасига иқтисодий ва техникавий ёрдам тўғрисида Москвада битим имзоланганлиги ҳақидаги хабарни биринчи саҳифаларда босиб чиқардилар.

Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитетининг органи «Нян Зан» газетаси «Ғалабанинг муҳим омили» сарлавҳали бош мақоласини шу воқеага бағишлади.

Москвадаги музокаралар, деб уқтириб ўтади газета, қардошларча вазиятда ўтди. КПСС, Совет Иттифоқи ҳукумати ва халқи бизнинг халқимизга қимматли ёрдамини давом эттириб, Вьетнам Меҳнаткашлар партиясининг, Вьетнам халқининг революцион ишини ҳамиша қўллаб-қувватлашини яна бир марта исбот этди. Биз, Совет Иттифоқининг ва бошқа қардош социалистик мамлакатларнинг мададига суяниб, ўз экономикамизни зўр бериб ривожлантириб, Америка агрессорлари устидан ғалаба қозондик, шунинг натижасида Вьетнам хусусида Париж битимлари имзоланган эди, — дейилади газетада. Вьетнам халқи мана шу мадад ва бебаҳо ёрдам учун Совет Иттифоқига самимий миннатдорчилигини изҳор қилади деб, ёзади газета.

Бизнинг халқимиз илгаригидек ҳозир ҳам ва бундан кейин ҳам қардош мамлакатлар, партиялар ва халқларининг интернационал кўмаги Вьетнам революцияси ғалабасининг омили бўлади, деб тасдиқлайди.

БАЙРУТДА БАНДИТЛАР ҲУЖУМИ

БАЙРУТ, 11 декабрь. (ТАСС). Кеча эрталаб Ливан пойтахтининг турли районларида бир вақтда портлаш рўй берди. Кўчаларда турган автомашиналардан Байрутдаги Фаластин озодлик ташкилоти ваколатхонаси биносига, Фаластин тадқиқот маркази — аҳоли зич яшайдиган марказий районида жойлашган илмий муассасага, шунингдек Фаластин «Фатҳ» ташкилоти ходимларидан бирининг уйига ракеталар отилди. Бунинг натижасида жароҳатланганлар бор.

Тергов бошлаган полиция жиноятчилар фойдаланган автомашиналар чет эл паспортларини кўрсатган кишилар томонидан прокат контораларининг биридан ижарага олинган. Ливан бош министри Р. Солҳнинг айтишича, бу машиналарни араб миллатига мансуб кишилар ижарага олмаган.

Бугун Фаластин информация агентлиги Байрутдаги жиноя ҳужумни «сионистлар маҳфий хизмати уюштирганлигини ва Фаластин халқига қарши қилинаётган террорчилик ҳаракатлари туркумининг яна бир бўғини эканлигини айтди.

БИРДАМЛИК ҲАРАКАТИ БЎШАШМАЁТИР

Чили хунтасининг фашистик террори, шунингдек Уругвай маъмурларининг ўзбошимчалиги бутун дунёдаги софдил кишиларни тобора дарғазаб қилмоқда.

Латин Америкасидаги шу икки мамлакат ватанпарварлари билан бирдамлик ҳаракати турли мамлакатлар аҳолисининг тобора кенг доираларини ўз ичига олмоқда.

◆ БЕРЛИН. Бу ердаги машҳур «Комише опер» театрининг коллективи Чили халқи билан бирдамлик кечаси ўтказди. Театр раҳбари профессор Вальтер Фельзенштейн йиғилиш аҳли ҳузурида хунтанинг жиноятларини қаҳр-ғазаб билан қоралаб гапирди. Шундан сўнг театр спектаклларидан парчалар кўрсатилди. Шу кечадан тушган пул чили халқи кураши билан бирдамлик фондига топширилди.

◆ ҒАРБИЙ БЕРЛИН. Бу ерга келган Чили Коммунистик партияси Бош секретари Луис Корваланнинг ўғли — Луис Альберто Корвалан Чили ватанпарварлари билан халқаро бирдамликни мустаҳкамлашга даъват этди. Яқинда хунта зиндонидан озодликка чиқишга муваффақ бўлган Луис Альберто журналистлар билан қилган суҳбатида минг-минглаб чилилик меҳнаткашларнинг оғир аҳволи тўғрисида гапириб берди. Пиночет ҳарбий тўдаси меҳнаткаш оммани кун сайин тобора кўпроқ эзмоқда. Мамлакатда очлик ва қашшоқлик ҳукм сурмоқда. Кўпгина болалар очликдан тинкаси қуриганлиги натижасида дарс пайтида ҳушидан кетиб қолмоқда. Ўқувчилар ота-оналарига озгина бўлса-да, ёрдам бериш учун ўқишни ташлаб иш излашга мажбур бўлмоқдалар. Лекин иш топиш осон эмас. Мамлакатда кишилар ёппасига ишдан бўшатилмоқда. Чилида меҳнатга лаёқатли аҳолининг 20 проценти ишсиз. Хунта ҳокимият тепасига чиққанидан бери пул ҳаддан ташқари қадрсизланди.

Пировардида Луис Альберто Корвалан Чили халқи халқаро жамоатчилик мададига таяниб хунтанинг фашистик режимига қарши машаққатли курашда ғолиб чиқади, деб ишонч билдирди. (ТАСС).

ЯПОНИЯНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИ

ТОКИО, (ТАСС). Парламентнинг навбатдан ташқари сессиясида Япония бош министри қилиб сайланган либерал-демократик партия раиси Такэо Мики янги ҳукумат тузди.

Япония либерал-демократик партиясида энг катта гуруҳнинг бошлиғи 69 яшар Такэо Фукуда бош министр ўринбосари бўлди. Ташқи ишлар министри лавозими М. Охира гуруҳидан Киити Мядзавага берилди. К. Танака бошчилигидаги собиқ ҳукумат составида бўлган ва у билан мустаҳкам ҳамкорлик қилган М. Охира молия министри лавозимида қолди. Тўртинчи муҳим лавозим ҳисобланган ташқи савдо ва саноат министри қилиб, Т. Мики гуруҳидаги Тосио Комота сайланди.

Нуқул либерал-демократик партия аъзоларидан иборат янги ҳукумат составида, шунингдек собиқ бош министр К. Танака гуруҳидаги кишилар ва ҳукмрон партиянинг бир неча майда группалари вакиллари ҳам бор.

«Асахи» газетаси Т. Микининг ҳукумат тепасига келганлигини шарҳлаб, янги бош министрга «оғир мерос қолганлигини» таъкидлайди.

ПАРТИЗАН ҚЎШИҚЛАРИ ИЗИДАН

Таниқли совет этнографи, профессор В. Е. Гусев билан Варшавада учрашиб қолдим. Польша партизанларининг кўплаб қўшиқларини тўплаган бу олим янги қўшиқлар излаб келган экан. У аввал эшитмаган янги бир қўшиқни ёзиб олди. Кейин мендан «Қирғий», кимлигини, унинг тақдирини сўраб қолди.

Ўшанда аниқ бир жавоб беролмадим. Чунчи «Қирғий»—Антони Поленьнинг жанговар лақаби эканинигина билардим. Орадан бир неча ой ўтгач, ПБИП Люблин воеводлиги комитети архивидан вақтлар ўтиши билан сарғайиб кетган фотосуратни қидириб топдим. Суратдагиларнинг юзларини зўрға ажратиш мумкин. Ян, Владислав, Антони, Францишек, Юзеф ва Станислав Поленьлар — олти оға-ини. Уларнинг ёнларида амакиваччалари Михаил ва Ян. Липа қишлоғининг қарийб ярмини шулар ташкил қиларди.

Польшани гитлерчилар босиб олганларидан кейин Поленьлар партизан отрядини тузишди. Отряд командири бўлган Антони ўзига «Қирғий» лақабини танлади. Партизанлар отряди дастлаб Закликувдаги фашистлар кўпригига ҳужум қилишди. Кейин Янувекдаги ёғоч тилиш заводини, Здзеховицдаги немислар заводини портлатишди. Уларнинг довруғи бутун округга ёйилди.

Кейинчалик партизанлардан бири «Қирғий» олдига фашистлар эшелонидан қочган иккита совет ҳарбий асирини бошлаб келди. Уларнинг бири сапёр бўлиб чиқди.

— Сапёр? — севинди Антони. Поездни ағдара оласанми? Фақат динамитсиз, билиб қўй. Бизда динамит йўқ.

— Динамитсиз ҳам мумкин.

Шу тариқа «темир йўл уруши» бошланди. Орадан бир ҳафта ўтгач, улар Закликувда бир немис составини қулатдилар.

Фронт ғарбга силжиб боргани сари Люблинда ҳам партизанлар уруши кучая борди, янги-янги районларга ёйилди. «Қирғий»нинг отряди кундан-кунга ўсар, лекин қурол етишмасди. Партизанлар Совет Армияси билан боғланиш йўлини ахтаришарди. 1943 йил сентябри бошларида алоқа ўрнатилди. Уларга қурол-яроғ ташланиши ҳақида хабар беришди. 15 октябрда отряд Липск ўрмонига кириб, Совет Армияси томонидан юборилган қурол-яроғларни олдилар. Лекин қайтаётганларида фашистлар пистирмасига дуч келишди. Немислар партизанларга қарши авиацияни ҳам ташлади. Кучлар тенг эмасди. Лекин отряд ёриб ўтишга қарор қилди. Шиддатли олишувда «Қирғий» пулемёт ўтига дуч келди. У 24 октябрь тонг отарида жон берди. Унинг беш оға-иниси ҳам шу жангда ҳалок бўлдилар.

Антони Полень ҳалок бўлган ерни ҳозир таниш жуда қийин. Партизанлар сўқмоғи аллақачон асфальт билан қопланган. Фақат қўшиқдагина унинг номи мағрур жаранглайди. Қўшиқ ва инсон хотираси эса абадийдир.

М. ЯНИСЛАВСКИ,
поляк журналисти. (АПН).

СОФИЯ, (ТАСС). «Ново време» журнали Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Живко Живковнинг социалистик демократия масалаларига бағишланган мақоласини босиб чиқарди. Автор Хитойдаги вазиятга алоҳида тўхталиб ўтади ва ҳозирги Хитой раҳбарларининг сиёсати пролетар интернационализми принципларига, социалистик қурилишнинг умумий қонуниятларига, социалистик демократия ҳақидаги марксча-ленинча таълимотга тамомила зид эканлигини таъкидлайди.

Мақолада бундай дейилади: маочилар назария ва практикада демократия принципларини бузаётганлиги ҳақида ва бу билан уларнинг сиёсий жиҳатдан жуда катта зарар етказаётганлиги ҳақида гапирмай ўтишнинг иложи йўқ. Хитойда «маданий революция» даврида юз

МАОЧИЛАР—ДЕМОКРАТИЯ ДУШМАНЛАРИ

берган ва ҳозирги вақтда содир бўлаётган воқеалар давлат ҳақидаги, социалистик демократия тўғрисидаги марксча-ленинча таълимотга тамомила зиддир. Ҳозирги вақтда Хитойда бўлаётган воқеалар буржуа пропаганда аппарати учун социализмга қарши конкрет материал бераяпти ва бу ҳодисалар Хитой меҳнаткашлари учун ҳалокатли оқибатларни вужудга келтиряпти.

«Маданий революция» давомида, дейилади мақолада, ишчилар синфининг авангарди, жамиятнинг сиёсий раҳбари бўлган партия тор-мор қилинди. Мао Цзэ-дун гуруҳи ва юқори мартабадаги ҳарбийлар партиянинг раҳбарлик ролини ўз қўлларига олишди. Улар демократик централизм ва партия ички демократиясининг лечинча принципларини поймол этмоқдалар. Меҳнаткашларнинг бошқа ташкилотлари ҳам яксон қилинди.

Давлат қурилишига келганда шуни айтиш керакки, маочилар демократик принциплар ўрнига ҳарбий-бюрократик диктатурани жорий қилдилар. Ҳозирги вақтда Хитойда демократия тўғрисида гап ҳам бўлиши мумкин эмас. Давлат ҳокимиятининг ваколатли органларига бир неча йилдан буён сайлов ўтказилмаганлиги маочилар ўрнатган тартибларнинг демократияга зид моҳиятини яққол кўрсатиб турибди.

Мао тўдаси, деб таъкидлаб ўтилади мақолада, марксчи-ленинчи партиянинг ва социалистик давлатнинг энг муҳим принципларидан бирини— пролетар интернационализмини поймол этди. Совет Иттифоқи ўтмишда ягона социалистик давлат бўлган пайтда ҳам, ҳозирги кунда ҳам КПССга ва СССРга нисбатан муносабат ҳар бир революцион партиянинг, социализм ва коммунизм учун чинакам курашчи ҳар бир кишининг интернационализмини ифода этувчи негиз бўлиб қолди ва шундай негиз бўлиб қолмоқда.

Маочилар тўдаси Советларга қарши қаҳр-ғазаб билан қилаётган хуружда энг реакцион режимлар ва империалистик кучлар билан иттифоқ бўлиб майдонга чиқмоқда. Хитой раҳбарлари диктаторлик режимларини қўллаб-қувватлаётганлиги ва амалда янги мустамлакачилар билан бир позицияда туриб, миллий озодлик ҳаракатларига қарши чиқаётганлиги бежиз эмас. Хитойдаги партия ва давлатнинг ҳозирги раҳбарлари, дейилади мақолада, очиқдан-очиқ шовинистик мақсадларни кўзда тутиб, халқаро вазиятни кескинлаштирмоқ учун ҳар қандай шаклда тил бириктиришга тайёрдир.

Нукусдаги Қорақалпоғистон АССР касалхонасининг врач-невропатологи, СССР Олий Советининг депутати Тиҳубийе Бекниёзова эл-юрт [illegible] йўлида жонкуярлик қилмоқда. Касалхонада даволанаётган барча беморлар шифокордан хурсанд. Суратда: Т. Бекниёзова. С. Безносов фотоси.

ОЙДИН ЙЎЛ ЛАВҲАЛАРИ

ХАТЛАРГА ОБЗОР

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг ярим асрлик юбилейи республикамиздагина эмас, бутун мамлакатимизда ҳам кенг нишонланди. [illegible] Катта тўйга тайёргарлик республикамиз барча меҳнат аҳлларининг ғайратига-ғайрат, шижоатига-шижоат қўшди. Ўша кезлари редакция номига ана шу меҳнат кўтаринкилиги, унинг бой самаралари акс этган хат-хабарлар билан бирга, бугунги кун ва эртанги ҳаётимиз учун курашган азиз сиймолар, уларнинг ибратли революцион ва бунёдкорлик фаолиятлари ҳақида ҳам кўпгина материаллар йўлланди. Бу материалларда улуғ Коммунистик партия ва меҳнаткаш Совет давлати ўлкамиз халқларининг иқтисодий, сиёсий ва маданий ҳаётини тубдан ўзгартириш, уларни тараққиётнинг ойдин йўлига олиб чиқиш йўлида олиб борган жўшқин фаолияти, доно ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси ҳақида тўлқинланиб ҳикоя қилинган.

«Ғиждувонда босмачилик ҳаракатини тор-мор келтиришда, янги ҳаёт қурилишида актив қатнашган [illegible] Сайид Жўраев [illegible] отахони, — деб ёзади шу районда [illegible] О. Халилов. — Ўша Совет давлатининг ички ва ташқи душманларига, Улуғ Ватан урушида эса фашизмга қарши курашган, озод ва бахтиёр ҳаётимизни бунёд этганларнинг бири. Унинг ибратли ҳаёт йўли [illegible] намуна бўлмоқда».

Каттақўрғон мухбирлар постининг аъзоси Т. Каримов ўз лавҳасига «Қаҳрамонлар ҳақида айшқайда» деб сарлавҳа қўйган. Унда Каттақўрғонда Совет ҳокимиятини мустаҳкамлашда қаҳрамонларча ҳалок бўлган Абдулла Мўминов ва Саъдулла Муродов сингари ватанпарварларнинг намунали ҳаёт йўли ҳикоя қилинган. Район аҳолиси уларнинг номини эъзозлаб, ёдгорлик ўрнатди. Кўпгина мактаб, маҳалла, кўчалар уларнинг номи билан аталади дейилган лавҳа охирида.

Самарқанд районидан **Р. Шукуров, Қ. Аҳмедов,** Зомин районидан **А. Тошмуқимов,** Ленинград районидан **М. Сулаймонов,** Охунбобоев районидан **С. Асқаров,** Когон шаҳридан **Т. Шомуродов,** Навоий районидан **Р. Рўзиев,** Хива шаҳридан **А. Раҳмонов,** Хива районидан **Ш. Тоҳирова,** Шўрчи районидан **А. Жумабоев, М. Бобомуродов,** Янгиқўрғон районидан **Д. Дўсматов, Э. Мирзалиев,** Пскент шаҳридан **Н. Маҳмудов,** Тошкент шаҳридан **О. Далабоев** ўртоқлар юборган материалларда ҳам бахтимиз учун курашганларнинг сермазмун ва ибратли ҳаёт йўли тараннум этилган.

Бу йил республикамиз меҳнаткашлари билан биргаликда кўпгина қардош республикалар халқлари ҳам шонли 50 йиллик тўйларини ўтказдилар. Янги ҳаёт, муштарак мақсадлар учун кураш йилларида мамлакатимизда яшовчи барча қон-қардош, оға-ини халқларнинг [illegible] Украина, Тожикистон, Қирғизистон ва бошқа қардош республикалардан олинган хатлардаги мамлакатимиз халқларининг буюк дўстлиги ва шу дўстликнинг қудрати кучи ҳақида кўп лавҳалар бор. «Мен, — деб ёзади истеъфодаги полковник, 1921 йилдан КПСС аъзоси **П. Н. Неделяков** Украинадан, — [illegible]

[illegible]

Ленинободлик **А. Дўсматов,** фарғоналик **Н. Ганиев** ўртоқлар [illegible]

Ана шундай жанговар ҳаёт лавҳалари билан тўла материаллар ёшларнинг ҳаёт йўлини [illegible]

Партия маорифи системасидаги 1974—1975 ўқув йили ҳам сафарбарлик билан [illegible] Дастлабки машғулотлар [illegible] ши бошланганлиги, илғор лекторлар ва пропагандистларнинг маҳорати ҳақида кўпгина хат ва хабарлар олдик. Жумладан, Қизилтепа районидан **Ф. Жумаева,** Самарқанд шаҳридан **М. Саидов,** Жомбой районидан **Г. Малиев,** Гулистон шаҳридан **А. Юсупов** ўртоқлар ўз хабарларида шу мавзуларни қаламга олганлар.

Бошқа мавзудаги хатларда **В. Саъдиев** (Қарши шаҳри), **И. Охундий** (Учқўрғон шаҳри), **И. Бўронов** (Бухоро шаҳри), **З. Искандарова** (Чоржуй шаҳри), **Э. Боқижонов** (Наманган шаҳри), **Э. Валиев** (Андижон шаҳри), **Ҳ. Шихов** (Қоракўл райони), **М. Тошқориева, А. Мирзақулов** (Тошкент шаҳри) ўртоқлар ҳам диққатга сазовор янгиликлар ҳақида хабарлар юборганлар, ўз истак ва мулоҳазаларини билдирганлар.

БИРОДАРЛАРИ ҲУЗУРИГА МЕҲМОН БЎЛИБ КЕЛИШДИ

Ўзбекистон пойтахти билан Югославиядаги Скопле шаҳри бир неча йиллардан буён бир-бири билан маҳкам алоқа боғлаб келмоқда. Биродарлашган шаҳарлар бир-бирларига вақти-вақти билан делегациялар юбориб туришади.

Македония Коммунистлар союзи шаҳар комитети секретарининг ўринбосари Коча Битоляну бошчилигидаги Скопледан келган делегация ҳозир Тошкентликлар ҳузурида меҳмон бўлиб турибди. Делегация Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашларининг ҳаёти билан, пойтахтдаги партия, совет ва жамоат ташкилотларининг иш тажрибаси билан, шаҳар хўжалигининг тараққиёти билан танишмоқда.

11 декабрь куни Скопле вакиллари Тошкент шаҳар партия комитетида қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

КПСС XXIV съезди қарорлари—амалда

КОМПЛЕКС ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДАН

РЕСПУБЛИКАМИЗ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТКАШЛАРИ БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН ТОПШИРИҚЛАРИНИ ҲАММА ТУРЛАРИ, СОН ВА СИФАТ КЎРСАТКИЧЛАРИ БЎЙИЧА МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРИШ, АЙНИҚСА ЯКУНЛОВЧИ БОСҚИЧ — 1975 ЙИЛДА МИСЛИ КЎРИЛМАГАН ҒАЛАБАЛАРГА ЭРИШИШ УЧУН КУРАШМОҚДАЛАР. КЎПЛАБ РАЙОНЛАР, КОЛХОЗЛАР ВА СОВХОЗЛАР ҲОЗИРДАЁҚ БУ БОРАДА КАТТА ҒАЛАБАЛАРГА ЭРИШДИЛАР.

ШУ МУНОСАБАТ БИЛАН «СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ГАЗЕТАСИ «КОМПЛЕКС ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДАН» РУБРИКАСИ ОЧДИ. БИРИНЧИ СЎЗ 1974 ЙИЛДА ПАХТА ҲОСИЛДОРЛИГИДА РЕСПУБЛИКАДА БИРИНЧИ ЎРИННИ ЭГАЛЛАГАН ХОРАЗМ ОБЛАСТИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИЛҒОРЛАРИГА БЕРИЛАДИ.

ЯКУН ВА РЕЖАЛАР

Тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили халқимиз ҳаётида ёрқин из қолдиришига шубҳа йўқ. Йил якунланишига оз вақт қолган бир пайтда тўла ишонч билан айта оламизки, хўжалик йилининг натижалари КПСС XXIV съезди қарорлари муваффақиятли равишда бажарилаётганлигидан далолат беради.

Қишлоқ хўжалиги соҳасидаги ютуқларимиз айниқса қувончлидир. Республикамиз ўзининг олтин тўйи йилида беш миллион тонналик шарафли маррани эгаллабгина қолмай, пахта етиштиришда янги юксак уфқлар сари парвоз қилди.

Республиканинг улкан хирмонига Хоразм пахтакорлари салмоқли улуш қўшдилар. Область пахтачилиги тарихида биринчи марта ялпи ҳосил 430 минг тоннадан, ҳар гектар майдоннинг ҳосилдорлиги эса 41 центнердан ошди. Ана шу баракали хирмонни бунёд этишда Янгиариқ пахтакорларининг ҳам ҳиссалари катта бўлди.

Районимиз планда белгиланган 32 минг тонна ўрнига 37 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» етказиб берди ва социалистик мажбуриятни ортиғи билан бажарди. Ҳар гектар ердан олинган ҳосил 43,5 центнерга етказилди.

Шу факт қувончлики, районда қолоқ колхоз, бригада қолмади. Гектаридан 40 центнердан кам ҳосил олган биронта хўжалик йўқ.

Меҳнатимиз самарадорлигини, ерларнинг ҳосилдорлигини таъминлаган яна бир муҳим омил — пахтачиликда прогрессив усуллар кенг, дадил қўлланилганлигидир. Пахтанинг тезпишар, вилтга чидамли «Тошкент» навлари Хоразм воҳаси шароитида ҳам ўзини оқлади. «Тошкент» сортини экиб, агротехника талабларига изчиллик билан амал қилган Киров номли колхоз пахтакорлари 978 гектар ернинг ҳар гектаридан 47 центнердан «оқ олтин» йиғиб олдилар. Кенг қаторлаб ва қўш қаторлаб чигит экишнинг афзаллигини бу йилги тажриба тўла исботлаб берди. Ана шу прогрессив усулни қўлланиш туфайли «Биринчи май» колхози 913 гектар майдонда ҳосилдорликни 45 центнерга, Аваз Ўтар номли колхоз 975 гектар майдонда 44,5 центнерга етказишди.

Кенг қаторлаб ва қўш қаторлаб экиш деган сўз—мўл ҳосил таъминланди, деган гап эмас, албатта. Бу усул пахта етиштириш жараёнида агротехника қоидаларига тўла амал қилинсагина кутилган натижани беради. Шу боисдан ғўзага озиқ, сув ва ишлов беришда фан ютуқларини, илғор тажрибаларни моҳирлик билан жорий қилиш диққат марказига олинди. Маҳаллий ўғит гектар бошига ҳисоблаганда аввалги йилдагидан бир ярим ҳисса кўп жамғарилди, азотли ўғитлардан, сувдан тўғри фойдаланилди. бегона ўт ўсишига, ҳашорат тарқалишига йўл қўйилмади. Фан ва тажриба асосида иш кўрган тадбиркор деҳқонлардан Чапаев номли колхозда коммунист Рўзмат Раҳимов бошлиқ бригадада ҳар гектаридан 60 центнердан, Киров номли колхозда Оллоберган Матёқубов бошлиқ бригада 56 центнердан хирмон кўтардилар. Райкомнинг бюро аъзоси Матназар Хўжанафасов бошчилик қилаётган бригада Ленин номли колхозда комплекс механизацияни биринчи бўлиб жорий эта бориб, асосий ҳосилни машинада териб олди ва 50 центнерли маррани эгаллади.

Пахта теримини механизациялаш йўлида бу йил янги қадам қўйилди. 18 минг тонна ҳосил машиналар билан терилди. «Москва» колхозида СССР Олий Совети депутати Юсуф Хударгановмавсумда 330 тонна, Киров номли колхозда Тоҳир Ибодуллаев 320 тонна, Қадам Отаназаров, Бекпошша Матназарова каби дала гвардиячилари 250-300 тоннадан дурдона йиғиб беришди.

Юбилей йилида давлатга барча турдаги деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари сотиш планлари тўла ва ошириб бажарилди. Маҳсулотларнинг таннархи камайиб, рентабеллик ошди. Натижада колхозларнинг умумий даромади ўтган йилдаги миқдордан беш миллион сўм кўпайиб, жами 21 миллион сўмга етди. Бу колхозлар иқтисодий жиҳатдан янада мустаҳкамланади, колхозчиларнинг моддий ва маданий фаровонлиги ошади, демакдир.

Кўриниб турибдики, юбилей йили ҳамма жабҳаларда яхши кўрсаткичлар билан якунланяпти. Мавжуд 55 та бошланғич, 79 та цех партия ташкилотлари, совет, касаба союз, комсомол органлари тинмай олиб борган ташкилий ва сиёсий ишлар бу ютуқларни қўлга киритишда жуда катта роль ўйнади. Улар социалистик мусобақага бошчилик қилиб, улкан режаларни ҳал этишга оммани уюшқоқлик билан сафарбар қилдилар.

Биз олдимизда янги, катта вазифалар турганлигини яхши биламиз. Партия ва ҳукуматнинг, шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг табрикномалари халқнинг меҳнат активлигини ғоят ошириб юборди.

Район партия ташкилоти асосий эътиборни ҳал этилмаган масалаларга, етилган вазифаларга қаратяпти. Пахтанинг таннархини арзонлаштириш, ҳамма тармоқларни комплекс ривожлантириш, қишлоқларни шаҳар типида қайта қуриш режаларини белгиламоқдамиз. КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш ва қишлоқ хўжалигини жадал тараққий эттириш йўлида дадил қадамлар билан олдинга бораверамиз.

М. СОБИРОВ,
Янгиариқ район партия комитетининг биринчи секретари.

ЯНГИЛИККА — КЕНГ ЙЎЛ

Прогрессив усулларни, агробиология фани ютуқлари ва илғор тажрибаларни дадиллик билан жорий этиш, янгиликка кенг йўл очиб бериш — пахтадан мўл ҳосил етиштиришнинг ҳал этувчи шартларидан биридир. Бу фикрнинг ҳаққоний эканлиги ҳар бир деҳқонга равшан.

Тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йилида қўлга киритилган ютуқлар, иқтисодий кўрсаткичлар, пахта етиштиришни кўпайтириш истиқболи ва резервлари, ибратли тажрибалар тўғрисида фикрлашиб олиш вақти келди. Мен якунлар, тажрибалар, режаларга ўз хўжалигимиз мисолида тўхталиб ўтмоқчиман.

Аввал, колхозимиз эришган қувончли зафарни мамнуният билан қайд қилсак арзийди: пахта тайёрлаш юзасидан белгиланган беш йиллик план тўрт йилда бажарилди. Беш йил мобайнида 14,5 минг тонна пахта етиштириш планда кўзда тутилган эди. Ўтган тўрт йил ичида эл хазинасига 16 минг тонна «оқ олтин» армуғон қилинди. Бу ҳосилнинг ярмидан кўпроғи машиналар билан териб олинди.

Юбилей йилидаги хирмонимиз эса ҳар қачонгидан баракали бўлди. Мавжуд 1000 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45,2 центнердан ҳосил йиғиб олиб, давлатга 4520 тонна «оқ олтин» етказиб бердик. Ж. Ортиқов, С. Каримов, А. Рўзиматов бошлиқ бригадалар 55 центнерлик маррани эгаллаб, ҳосилдорлик бўйича энг яхши натижаларга эришдилар.

Ердан самарали фойдаланиш, экин майдонини кенгайтириш билан бир вақтда ҳосилдорликни ҳам ошира бориш, тупроқнинг тузилишини яхшилаш — пахта етиштиришни йилдан-йилга кўпайтиришнинг асосий резервларидир. Сўзимизнинг исботи учун баъзи рақамларни келтирамиз. 1971 йилда пахта майдонимиз 800 гектар эди. Ҳозир эса 1000 гектар. Демак, ерга ер қўшилди: 130 гектар қўриқ ер очиб, пахтазорга айлантирдик. Эски ариқ-зовур, кераксиз йўл-сўқмоқ, марзаларни йўқотиш ҳисобига 70 гектар ер ўзлаштирилди. Беш йилликнинг дастлабки йилидагига нисбатан ҳосилдорлик гектар бошига 5 центнер кўтарилди. Мана, резерв қаерда!

Тупроқнинг унумдорлигини таъминлаш учун қатор агротехника тадбирлари, ирригация-мелиорация ишлари амалга оширилди. Мавжуд суғориш тармоқлари реконструкция қилинди. Пахтакор ва Полвон коллекторлари чуқурлаштирилди, кенгайтирилди, натижада секундига 2,5—3 куб метр ер ости сизот сувлари оқизиб юборилди. Шу тариқа тупроқнинг шўрланишига барҳам берилди.

Область агрохимия лабораторияси тайёрлаб берган тупроқ картограммаси ернинг унумдорлигини оширишда муҳим роль ўйнамоқда. Биз қайси далага қанча ва қандай ўғит солиш кераклигини, озиқлантиришни қачон ўтказиш яхшироқ самара беришини биламиз, яъни ернинг «тили»га тушунамиз. Йил мобайнида ҳар гектар ерга 1200 килограмм азотли, 900 килограмм фосфорли ўғит, 17 — 24 тонна гўнг солинди. Фосфорнинг 70—80 проценти, азотли ўғитнинг 35—38 проценти, гўнгнинг ҳаммаси экишдан олдин берилди. Қолган ўғит нормалари ҳам ғўзанинг ёшлигида берилиши ўзини оқлади.

Кенг қаторлаб экилган 400 гектар майдонда ҳосил юқори бўлиши билан бирга, пахта етиштириш ва йиғим-терим жараёни тўла механизациялашди.

Юбилей йили натижалари билан биз хотиржам бўла олмаймиз. Келгуси йилда олдимизда янги юксак довонлар турибди. Пахта етиштиришни янада кўпайтириш учун яна 100 гектар қўриқ очиш, карталарни яхлитлаштириш ва йириклаштириш, комплекс механизацияни кенг жорий этиш тадбирлари амалга оширилмоқда. Баҳорда сув танқис бўлиши мумкинлигини эътиборга олиб, далаларнинг шўрини шу кунларда ювишга қарор қилдик. Маҳаллий ўғит тайёрлашга ҳозирдан қизғин киришилди. Бутун куч-ғайратимизни беш йилликнинг якунловчи йилида янги марраларни эгаллашга қаратмоқдамиз.

А. ЕВМУТОВ,
Боғот районидаги Ленин номли колхоз раиси.

СОҲИЛ ШОЛИСИ

КПСС XXIV съезди қарорларида, тўққизинчи беш йиллик планда Амударёнинг қуйи оқимидаги районларда шоли етиштиришни кўпайтириш вазифаси илгари сурилган эди. Партиямиз режалари амалда рўёбга чиқаётганлигини совхозимиз мисолида ҳикоя қилиб беришим мумкин.

Тўққизинчи беш йилликда 55 минг тонна шоли етиштириш, давлатга эса 51,2 минг тонна шоли сотиш планлаштирилган эди. Беш йиллик план тўрт йилда ортиғи билан бажарилди, яъни 69 минг тоннадан кўпроқ шоли етиштирилиб, Ватан ҳазинасига планга қўшимча равишда 10 минг тоннадан зиёд шоли армуғон этилди.

Беш йилликнинг белгиловчи йилида юксак кўрсаткичлар қўлга киритилди. Социалистик мажбуриятда кўзда тутилган 19,1 минг тонна ўрнига 19,3 минг тонна шоли ҳосили етиштирилди, бунинг 17 минг тоннаси давлатга сотилди. Шоликорларимиз 60 центнерли маррани эгаллашни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйган эдилар. Бу орзу юбилей йилида рўёбга чиқди. 3200 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60,3 центнердан ҳосил йиғиб олинди.

Илғор бўлимлар ва бригадалар ҳосилдорликни кескин оширишга эришдилар. Коммунист Цой Григорий бошқараётган бўлим 650 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 62,3 центнердан, унинг мусобақадоши, Ленин ордени кавалери Ким Николай бошқараётган бўлим 680 гектар ернинг ҳар гектаридан 61,7 центнердан хирмон кўтаришди. Ким Константин, Машариф Собиров, Нам у Гир ўртоқлар бошлиқ бригадалар эса 65 центнерли маррани эгаллашдилар.

Шоликорларимиз ўз тажрибаларини фан ютуқлари билан бойитиб, агротехника талабларига қатъий риоя қилганликлари минерал ва органик ўғитлардан, гербицидлардан самарали фойдаланганликлари туфайли мўл ҳосил етиштиришга муваффақ бўлдилар.

Сув — шолининг қони ва жони. Сув танқис бўлган бир шароитда унинг ҳар қатрасидан тежаб-тергаб фойдаланилди.

Ерларни кузда шудгорлаб қўйиш, капитал текислаш, сифатли уруғлик танлаш, ирригация-мелиорация тадбирларини кенг кўламда амалга ошириш шоли ҳосилини кўпайтиришда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Биз бу ишларни ҳозирданоқ қизитиб юбордик.

Совхозимиз иқтисодий жиҳатдан йил сайин мустаҳкамланяпти, рентабеллик ошяпти. Бу йилги даромад беш миллион сўмдан кўпроқни ташкил этади. Ўтган йили планда белгиланган 383 минг сўм ўрнига 473 минг сўм соф фойда олинди. Бу йилги соф фойда 500 минг сўмдан ошади. Моддий рағбатлантириш фондига эса 65 минг сўм ажратилди.

Совхозда экономикаси ривожланган сари ишчиларнинг моддий ва маданий фаровонлиги ошмоқда. Илгариги тўқай ўрнида шаҳар типида обод посёлка бунёд қилинди, унда қад кўтарган дангиллама уйларда 443 хонадон истиқомат қиляпти. Электр, табиий газ, водопровод ҳар бир уйга кирган. Иккита ўрта мактаб, клуб, касалхона, кутубхона, савдо тармоқлари, коммунал маиший хизмат шохобчалари ишлаб турибди.

Хўжаликнинг истиқболи янада порлоқ. Беш йилликнинг тугалловчи йилида шоли етиштиришни 20 минг тоннага етказмоқчимиз.

Н. КИМ,
Хонқа районидаги Ал-Хоразмий номли совхоз директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

МИНОРА ТИКЛАНДИ

Қадимий обидалар—бойлигимиз

Ўзбекистон территориясида 332 та қадимий меъморчилик обидалари мавжуд. Булар аждодларимизнинг ақл-заковатидан, теран мушоҳадасидан ёрқин далолат бериб турибди. Шунинг учун ҳам обидаларнинг ҳаммаси эҳтиёткорлик билан сақланиб келмоқда ва давлат муҳофазасига олинган. Қадимий усталарнинг меъморчилик санъатидан ва ўтмиш ҳаётдан хабар бериб турувчи бундай обидаларни вақт ўтиши билан бузилиб боришидан сақлаш ҳамда уларни тиклаш учун ҳар йили анчагина маблағ ажратиб турилади.

Сўнгги йиллар мобайнида қадимий обидаларни тиклаш ишида ўзбек реставраторлари бажарган ишлардан бири Бухородаги Говкушон архитектура ансамблига кирувчи минорани тўғрилаб қўйишдан иборат бўлди. Бу ердаги катта бўлмаган майдонда ислом меъморчилигига мансуб 3 та обида — Говкушон мадрасаси, Аълам мадрасаси, Хўжакалон масчити сақланиб қолган. Мачит эса бундан 400 йил аввал XVI асрда қурилган. Шундан сал кейинроқ унинг ёнида улкан минора ҳам тикланган. У мачитга Арк билан туташтирилди. Ана шу туташтирилган Арк орқали мачитдан минорага ўтиш йўли мавжуд. Миноранинг иккинчи томонидан Шаҳрид ариғининг суви оқиб ўтади. Бу ариқ қадимий Бухоронинг сув билан таъминловчи асосий канал ҳисобланган.

Бундан 4 йил муқаддам ана шу минора бир томонга қийшайиб кетган эди. У канал томонга эмас, балки мачит томонга оғиб қолган. Бу иншоотнинг қийшайиб кетиш сабабларини текшириб кўрилгач маълум бўлдики, йўл вазифасини бажариб келган арк ва мачит томлари унинг қаддини тутиб турмаганда миноранинг оғиши бундан ҳам кўпроқ бўлиши ва ҳатто йиқилиб кетиши эҳтимолдан узоқ эмас эди. Чунки, у 58 сантиметр ёнбошига оққан эди. Минорага терилган ғиштларда биророрта нуқсон топилмади. Шунинг учун ҳам уни тўғрилаб қўйиш мақбул деб топилди.

Минорани асл ҳолига келтириб тўғрилаш иши Тошкент илмий-реставрация устахонасига топширилди. Лойиҳага раҳбарлик қилиш учун Тошкент политехника институти қурилиш факультетининг ўқитувчиси, инженер Ефим Новик таклиф этилди.

Ефим Новик пойдеворни текшириш натижаларини ўрганиб чиққач, минорани тўғрилаб қўйишнинг ғоятда оддий, шунинг билан бирга жуда оригинал лойиҳасини ишлаб чиқди. Аввало миноранинг кўпроқ оғиб кетмаслиги учун у уч томонга йўғон симлар билан тортиб қўйилди. Шундан сўнг унинг остига ер билан баравар қилиб бетон ётқизишга киришилди. Бунинг учун пойдеворнинг ости кичик-кичик бўлакчаларга ажратиб олиниб, улар бирин-кетин тупроғи ўйиб олинди, уларнинг ўрни мустаҳкам бетон билан тўлатилди. Бу иш ғоятда эҳтиёткорлик билан, шошилмасдан бажарилди. Бетон қуйиш ишлари тугаллангандан кейин бетон-пойдеворга минора тубини ўрнатиш вазифаси турар эди. Шунда бетон пойдевор билан минора оралиғидаги жойга ичига қум тўлдирилган қоплар жойланди. Ана шундан сўнг миноранинг қийшайган ҳолда тортиб қўйилган симларини оҳиста бўшатишга киришилди. Унинг вазн оғирлиги туфайли қум тўлдирилган қоплар ёрилиб минора бетон устига оҳиста ўрнаша бошлади. Шундан сўнг у типпа-тик ҳолатга келди.

— Миноранинг тик ҳолатга келтиришга ниҳояти уч ойгина вақт кетди, — дейди инженер Новик. — Шундан кўпроғи минора пойдеворидаги тупроқни чиқариб ташлашга сарф бўлди. Чунки пойдеворни қазиш иши жуда моҳирлик билан амалга оширишни талаб қилар эди. Чунки у ерда янгидан-янги археологик ёдгорликларни топишга эришилди.

Минорани ўз ҳолига келтириш ва унинг пойдеворини мустаҳкамлаш ишини ўз устига олган Бухоро ишлаб чиқариш-реставрация устахонасининг бригадаси коллективи алоҳида жонбозлик кўрсатди. Бу бригадага моҳир реставрациячи, Ўзбекистон халқ устаси Очил Бобомуродов раҳбарлик қилди. Шундай қилиб, қадимий минора ўз ҳолига келтирилди.

Э. ХЎЖАЕВ,
АПН мухбири.

ЯНГИ китоблар

«Ўзбекистон» нашриёти қуйидаги китоблар ва брошюраларни босмадан чиқарди

Ш. Р. Рашидов. **ЛЕНИНЧА МИЛЛИЙ СИЁСАТ ТАНТАНАСИ.** 160 бет, тиражи 10.000, баҳоси 55 тийин.

С. ҚОРАБОЕВ. **ЎЗБЕКИСТОНДА ЛЕНИНЧА ИНДУСТРЛАШТИРИШ ТАЖРИБАСИДАН.** 1925—1941 йиллар. 232 бет, тиражи 3.000, баҳоси 1 сўм 40 тийин.

Я. Гольдман. **ЁШЛАРНИ ҚАҲРАМОНЛИК АНЪАНАЛАРИ РУҲИДА ТАРБИЯЛАШ.** 31 бет, тиражи 15.379, баҳоси 6 тийин.

Ҳ. Хуррамов. **ЎЗБЕКИСТОНДА МАКТАБ ВА ПЕДАГОГИК ТАЪЛИМНИНГ ТАРАҚҚИЁТИ.** 36 бет, тиражи 15.367, баҳоси 6 тийин.

Ҳ. Худойбердиев. **ИШОНТИРИШ — АТЕИСТИК ТАРБИЯНИНГ АСОСИЙ МЕТОДИ.** 39 бет, тиражи 15.379, баҳоси 6 тийин.

Н. Қобулов. **АБДУРАЗЗОҚ ФАҚИРИЙ.** 36 бет, тиражи 15.988, баҳоси 6 тийин.

МОСКВА

ТОҒЛАРГА СЕЛ ЁҚҚАНДА

Москвада очилган кўргазмалардан бири «СССРда сел ва унга қарши кураш чоралари»га бағишланган. Ленин номидаги СССР кутубхонасида ташкил этилган бу кўргазма кўпчиликда катта қизиқиш уйғотди.

«Тоғдан тушган [illegible]» деб аталувчи очеркнинг муаллифи инженер А. [illegible] қуйидаги фикрларни баён қилган эди: «Офат 1927 йилнинг 4 майида Фарғонанинг Водил қишлоғи сари сурила бошлади. [illegible]». [illegible] ...лари тўғрисида қимматли маслаҳатлар топиш мумкин. М. Юсупов ва М. Мамагқуловларнинг «Кугорт дарёси ҳавзасида селнинг келиб чиқиш сабаблари», Т. Мустафоқуловнинг «Ғарбий Тянь-Шаннинг Ангрен дарёси мисолида селнинг юзага келиши», шу-нингдек Тошкентда чоп этилган «Сел оқимлари ва тоғ эрозиясига қарши кураш» номли монографияни ҳам томошабинлар эътиборини тортмоқда. [illegible]

В. ПОКРОВСКИЙ.

ОЛМАОТА

МУВАФФАҚИЯТЛИ САФАР

Тошкентнинг «Мюзик-холл» ансамбли қардош Қозоғистон пойтахтида меҳмон бўлди. [illegible]

Ўзбекистон ССР халқ артисти Ботир Зокиров раҳбарлигидаги бу ансамбль коллективи катта программали томошалар кўрсатиб, олмаоталиклар эътиборини қозонди. Ранг-баранг кўринишли «Шарқ бозори», «Мунажжимлар хузурида» каби саҳналар ҳамда [illegible] номерлари кўпчиликка манзур бўлди.

Г. МАРАЛБОЕВ.

Ахборот Янгиликлар Хабарлар

ФАКТ ВА ШАРҲ

ҚАШҚАДАРЁ

ҚУРОЛДОШЛАР УЧРАШУВИ

«Ўзбекфильм» киностудияси ижодий ходимлари яна бир кутлуғ ишга қўл уришди. Улар Улуғ Ватан уруши йилларида разведкачи бўлган ўзбекистонлик партизанлар ҳақида хро-никал-ҳужжатли киноновелла яратмоқдалар. [illegible]

[illegible] ...дирим, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, ҳозирги кунда Украина ССР социал таъминот министри, генерал-майор Алексей Фёдоровни кўриб суҳбатлашишим олам-олам қувонч бахш этди».

[illegible]

А. РАҲИМОВ.

ТОШКЕНТ

ЎЗБЕК ГРАФИКАСИ АМЕРИКАДА

[illegible] ...орасида Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Қ. Башаровнинг «Пахтакорлар», «Ўзбекистон кузи», «Узум», Э. Охуновнинг «Ўғиллар», И. Васильевнинг керамикасидан намуналар бор.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ.

Саҳифада:

ҲЕЧ КИМ, ҲЕЧ ҚАЧОН УНУТИЛМАЙДИ

●

ТОШКЕНТ «МЮЗИК-ХОЛЛИ» ОЛМАОТАЛИКЛАР ҲУЗУРИДА

●

ЎЗБЕКИСТОНЛИК ПАРТИЗАН

●

БИРИНЧИ ХАЛҚАРО ШАХМАТ ТУРНИРИДА

●

ЕЛКАСИ ЕРГА ТЕГМАГАН ЙИГИТ

●

ОКЕАН ОРТИГА ЖЎНАТИЛГАН ЖОЗИБАЛИ АСАРЛАР

Буюк ғалабанинг 30 йиллиги олдидан

ВАТАН ЛОЧИНИ

Улуғ Ватан уруши йилларида севимли диёримиз осмонини мардонавор ҳимоя қилган лочинлар орасида тошкентлик ҳарбий учувчи Пётр Арефьев ҳам бор эди. Пётр 1913 йили Ленинград областининг Старая Русса шаҳрида туғилган, уруш арафасида республикамиз пойтахтида яшарди.

Ҳарбий учувчилик касбини мукаммал эгаллаган Пётр Арефьев оддий учувчидан эскадрилья командиригача бўлган қисқа, шу билан бирга ёрқин жанговар йўлни босиб ўтди. Воронеж, Калинин ҳамда 1-Болтиқбўйи фронтларида штурмчи учувчи сифатида донг таратди. Душман позициялари нечоғли яхши ниқобланган бўлмасин, моҳир учувчининг назаридан қочиб қутула олмасди. Немис-фашист қўшинларини аниқ мўлжалга олиб, ер билан яксон қилиб ташларди.

Моҳирлик билан манёвр қилиш, ерда, айниқса гитлерчилар қўшинларининг, танклар ва бошқа жанговар техниканинг бир жойдан иккинчи позицияга силжиши каби ўзгаришларни ўз вақтида пайқаб олиши унга ҳамиша омад, эскадрильяга муваффақият келтирарди.

Пётр Арефьев юз марталаб душман позицияси томон унинг ўқ-снарядларини писанд қилмай ўтди, сон жиҳатидан устунлик қилган фашист калҳатларига қарши ўн марталаб жанг қилди. Гитлерчилар бир неча бор Арефьевнинг самолётини шикастлантирдилар, бироқ моҳир учувчи ҳар сафар ҳам эсон-омон ўз аэродромига келиб қўнди.

1943 йилнинг 17 январида Пётр Арефьев Синие Липяги районида «ИЛ» самолётларидан олтитасига раҳбарлик қилиб ҳужумга ўтди. Совет лочинларини фашистлар кўриб қолиб, зенит тўпларидан ўққа тутди. Шунга қарамай Пётр Арефьев немис танклари, автомашиналари ҳамда пиёда қўшинлари, от-аравалар тўпланиб қолган жойни қайта-қайта саккиз марта бомбардимон қилди. Бу жангда гитлерчиларнинг учта танки, ўн бешта автомашинаси, бир взводга яқин солдатлари қириб ташланди, ер билан яксон қилинди.

Февралда Рогань районида рўй берган жангларда танклар ва автомашиналар тўдасини осмондан ўққа тутиб, улар устига бомбалар ёғдирди. Душман учувчилари Арефьевни уриб тушириш ниятида унга қараб ўн уч бора ҳужум қилдилар. Пётр Алексеевич йигирма беш минут мобайнида гоҳ пастга шўнғиб, гоҳ баландликка парвоз этиб, пулемётдан ўқ узиб, фашист самолётларининг ҳамласини қайтариб турди. Натижада босқинчилар саккизта танк, ўттизта автомашина, йигирма бешта от-арава, ўн олти солдат ва офицердан маҳрум бўлди. Ўша йили апрель ойида Пётр Арефьев бошқарган саккиз кишидан иборат штурмчи-учувчилар немис-фашист каллакесарларининг Духовшчина—Ярцево йўлидан бораётган автомобиллар колоннасини кунпаякун этди. Бу ҳужум натижасида колоннадаги олтмишта автомашина, ўттизга яқин от-арава, бешта тўп, кўплаб солдат ва офицерлар қириб ташланди. Автомобиль йўли ишдан чиқарилди.

1944 йил апрель. Пётр Арефьев тўртта «ИЛ» самолётидан ташкил топган штурмчиларга бош бўлиб, Оболь темир йўл станциясига ҳужум қилди. Тўғри мўлжалга олиб бомба ташлаш натижасида ҳарбий анжомлар ва қурол-аслаҳа юкланган иккита эшелон портлатиб юборилди. Арефьевнинг самолёти жиддий шикастланди, аммо бутун группа ўз аэродромига бехатар етиб келди.

1944 йил июнь. Душман қўшинлари Ғарбга томон чекинмоқда. Бочейково—Камень йўлида тумонат солдатлар, жанговар техника. Колонналар беҳисоб. Штурмчиларга сардорлик қилган Пётр Арефьев биринчи бўлиб жанговар машинасини пастга, тош йўл томонга йўналтиради. Бошқа беш нафар учувчимиз ҳам худди шундай иш тутдилар. Кўнғиздек ўрмалаб, олдинга силжиётган автомашиналар колоннасининг пешқадамига бомбалар ташланди. Олдинги машинани қора тутун қоплади, у тақа-тақ тўхтаб портлади. Колонналар ҳаракати тўхтади. Бундан фойдаланган арефьевчилар бирин-кетин ҳужумга ўтиб, немисларнинг ўттизта автомашинаси, кўплаб солдат ва офицерлар ҳамда ўнта тўпини сафдан чиқардилар.

Ватан лочини Пётр Арефьевнинг ҳаво жангларида кўрсатган мардлигига, унинг жанговар фаолиятига қисқача хулоса ясаб, айтмоқчимизки, 1943 йил январидан, 1944 йилнинг августигача бўлган бир юз тўққизта жанговар парвозларда фаол иштирок этган баҳодир учувчи бир неча бор гитлерчиларнинг ғоят мустаҳкам истеҳкомларини ер билан яксон қилиб, кўплаб солдат ва офицерлари, жанговар техникасини кўкка совурди. Бу орада Арефьевнинг шахсан ўзи немисларнинг ўн бешта танки, юзта автомашинаси, етмишта от-араваси, ўттизта замбараги, уч юзга яқин солдат ва офицерларини қириб ташлади, учта темир йўл эшелони, қурол-аслаҳа сақланадиган учта омбор ва битта кўприкни ишдан чиқарди.

Капитан Пётр Алексеевич Арефьев командирлигидаги эскадрилья немис-фашист босқинчиларининг йигирма иккита танки, тўрт юздан зиёд автомашинаси, уч юзга яқин от-араваси, тўртта эшелонини шикастлаб, яксон қилди, ёнилғи ва қурол аслаҳа сақланадиган олтита омборни, иккита темир йўл кўпригини портлатиб юборди, мингдан ортиқ солдат ва офицерларини ўлдирди. Ҳаво жангларида душманнинг саккизта самолётини уриб туширди.

Қўмондонлиқни жанговар топшириқларини бажо келтиришда, немис-фашист босқинчиларига қарши курашларда кўрсатган жасорати учун СССР Олий Совети Президиумининг 1945 йил 23 февралдаги фармонига мувофиқ капитан Пётр Алексеевич Арефьевга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилган.

Ҳ. ТОЖИБОЕВ.

СПОРТГА МЕҲР ҚЎЙГАНЛАР

ЯРАШ ПОЛВОН

Унинг номи автоном республикадагина эмас, Ўзбекистонда ҳам кўпчиликка таниш. Овулдошлари курашдан сўз очишганида Яраш фахримиз дейишади...

Таниқли қорақалпоқ полвони, СССР спорт мастери Шомурот Машарипов шогирди Яраш ҳақида тўлқинланиб гапирди.

— Бундан тўққиз йил бурун Амударё районига борган эдим, — деб сўз бошлади у.— Шунда «Манғит» совхозига ҳам ўтиб, курашга ихлосманд ёшларни изладим. Стрельков номли мактабда эркин кураш бўйича машғулотлар ўтказиб турилиши ҳақида эшитганим бор эди. Тўғри ўшаёққа йўл олдим. Ёшларнинг ўзаро беллашувлари давом этарди. Улар саккизинчи синф ўқувчилари эканини билиб олдим. Ёш бўлса ҳам келбатли, бўйчан, оёқ-қўллари чаққонгина йигитчанинг ҳаракатлари диққатимни тортди. Машғулотдан кейин унинг ёнига бордим. «Полвонликка қизиқасанми», дедим елкасига қўл ташлаб. У менга ялт этиб қаради-да, кейин пешонасидан тер доналарини сидираркан:

— Завқли машғулот, ҳавас қўйганман, — деди.

— Кўпдан бери беллашасанми?

— Илгари тўн кийиб мусобақалашардим. Эркин кураш эса, бироз мураккаброқ. Аммо, қизиқарли.

Устоз ва шогирд шу тариқа топишишди. Спорт мураббийсининг ўгитлари зое кетмади. 1966 йилнинг баҳор кунларидан бирида автоном республика мактаб ўқувчиларининг спартакиадаси ўтказилди. Катта майдон ва мухлислар даврасида илк бор беллашган Яраш ғалаба нашидасини суриб, устоз ишончини оқлади. Биринчи марта элга танилди. Орадан икки йил ўтиб Нукусда Ўзбекистон чемпиони номи учун ёшлар куч синашувида иштирок этган Яраш яна зафар қучди. Бу сафар у Қорақалпоғистон АССР терма командаси аъзоси сифатида майдонга тушганди. Кетма-кет беш кишининг курагини ерга теккизган полвон финалга чиқди.

Кучлилар кучлиси бўлган қорақалпоқ йигитини энди тошкентлик Шерполвон кутарди. Лекин афсуски, Яраш бу гал мағлубият аламини тортди. Унинг бахтига Шер кутилмаганда сурхондарёлик полвондан мағлуб бўлди. Воқеани бундай ўзгариши Ярашга омад келтирди. Мусобақа ҳакамлари унга очколар ҳисобида Ўзбекистон чемпиони номини лойиқ кўришди. Чемпион орадан яна тўрт йил ўтказиб, Андижонда, «Савай» совхозида ўтказилган республика биринчилигида куч синашиб, бекорга шарафли ном эгаси эмаслигини кўрсатди.

Шундан кейин Фарғона, Тошкент, Бухоро, Рига ва Абакан шаҳарларида, республика ва Бутуниттифоқ мусобақаларида мухлисларнинг олқиш-у ҳайқириқлари остида Ярашнинг қўли бот-бот кўтарилиб турди.

— Эркин кураш бўйича фахрли ном — спорт мастери бўлишга орзумандман, — дейди Яраш. — Устозим Алексей Хигайнинг сабоқлари ҳар беллашувимда қўл келмоқда. У билан суҳбатлашганимда олдимда гўё кураш «сир-асрорлар» китоби очилгандай бўлади. Билганларимни эса педагогика институтида жисмоний тарбия факультети ёшларига ўргатиш мен учун завқ бағишлайди. Ҳозир учинчи ва тўртинчи курс студентларидан Тангриберган Туримбетов, Назарбой Отабоев, Тўрабой Қуронбоевлар бу илм масканининг таниқли полвонлари бўлиб қолишган.

— Яраш Шомурот Машариповдан ниҳоятда мамнун, — дейди А. Хигай, — чунки у Ярашни кураш майдонига етаклаган-да. Ўшанда Шомуротнинг меҳри шогирдимга тўшмаганда Яраш бугун бутун Ўзбекистонга танилмаган бўларди...

Ҳа, полвонликда ном қозониш осон эмас. Бунинг учун машқларни машқларга улаш, тер тўкиш, мусобақадан мусобақага маҳорат ошириш лозим. Назаримизда Яраш шуҳрат кетидан қувмай, спорт шарафини ардоқлайдиган умидли полвонлардан.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
Т. УНАБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

Суратда: Яраш ҚОЗОҚОВ.
Р. Саидов фотоси.

СУД ЗАЛИДАН

ФИРИБГАР

Бувайда район халқ судида навбатдаги жиноий иш кўриляпти. Қора курсида келишган бир йигит ўтирибди. Бир қарашда сипо, содда бўлиб кўринган бу кимсанинг қилмишлари ҳаммани ғазаблантиради.

Фирибгар Мавлон Жўраев Шофирконда туғилган. У, дастлаб шофер бўлиб ишлайди. Кейинчалик Бухоро, Душанба, Қўқон, Фарғона, Андижон шаҳарларида кишиларни алдаган, қаллоблик қилган, обрўли кишиларнинг номидан «қора ишлар»га қўл уриб келган. Бировни институтга жойлаш боҳонаси билан пулини, бошқа бир кишининг ҳужжатлари, уй-рўзғор буюмларини олиб кетган.

Қинғир ишнинг қийиғи чиқади дейди халқимиз. Фирибгар Мавлон Жўраев Қўқон шаҳрида қўлга тушди. Унинг жиноятлари асосли далиллар билан исботланиб, тўрт йил озодликдан маҳрум этилди.

М. ҚОРИЕВ,
Фарғона область Бувайда район прокуратурасининг ходими.

ГАЗЕТХОНЛАР ИЖОДИДАН

ОҚ ОЛТИН

Балқиб чиққан тўлин ойдек
тўлишиб,
Сен қалбимга нур бахш этган,
оқ олтин.
Тонгда турган тонг қизидай
кулишиб,
Сен дилимга шеър бахш этган,
оқ олтин.
Тун ёришар сув тарасам ғўзага,
Сен гуркираб бўйни чўздинг
фазога,
Ҳар кўсагинг ўхшар тилла кўзага,
Сен бойликнинг масканисан,
оқ олтин.
Хўп етилиб, кулиб пишдинг
еримда,
Машиналар қанот бўлди теримда,
Хирмон уюб, обрў топдим
элимда,
Сен ҳосилнинг осмонисан,
оқ олтин.
Бугун менинг қўлимга соз
тутқаздинг,
Қўшиқ бўлиб муродимга
етказдинг,
Тилла бўлиб кам-кўстимни
битказдинг,
Сен халқимнинг давронисан,
оқ олтин.

Умарқул ПЎЛКАН ўғли.

ҚАРВОНИМИЗ

Кўчаларни тўлдириб оқмоқда
дур карвонимиз,
Эй Ватан, сенга юракдан
туҳфадур карвонимиз.
Бу саодат кўкида йўл кўрсатар
порлоқ қуёш,
Яшнаган иқболимиздан бир
зуҳур карвонимиз.
Давримизга эл садоқат
меваси — «оқ олтин»и,
Заршунос қўллар яратган ушбу
нур карвонимиз.
Ғоямизнинг юлдузи йўллар
кураш майдонига,
Аҳду паймонга вафо —
гавҳар эрур карвонимиз.
Меҳримиз гул боғи сочгуси
маҳорат хуш исин,
Меҳнату ижодимиздан бир
ғурур карвонимиз.
Қаҳрамон ўзбек диёри олға
интилгай мудом,
Яъни ҳар парвозга шайликдан
ҳузур карвонимиз.
Шоду хуррамлик қанот қоқди
Ватан осмонида,
Бахш этур, Маҳбуба, дўстларга
сурур карвонимиз.

МАҲБУБА РАҲИМ қизи.

БОЛАЛАРИНГИЗГА ЎҚИБ БЕРИНГ

ҚУЁШ КУЛДИ

Чопдим ерни,
Тўкиб терни.
Олдим жўяк,
Қилиб тилак.
Қуёш кулди,
Гуллар унди
Бобом: — Яша
Ўғлим деди.

ЧИРОҚ

Эрта тонгда турганда,
Ширин уйқудан Қундуз.
Кўкда порлаб турарди
Бир митти юлдуз.
— Ойи жон кимнинг уйи? —
Сўраб қолди қиз. —
Тонг отди-ю, ўчмабди
Чироғи эссиз.
Исрофгар экан, бунча
Ахир, бу иш зарар-ку!
Тонггача ёнса чироқ
Электр сарф бўларку!

Ўринбой ҚЎЛДОШЕВ.
Наманган.

Суратда: турнир иштирокчиларидан чехословакиялик халқаро мастер К. Эретова билан тошкентлик спорт мастери А. Мкртичан.

Р. Шамсутдинов фотоси.

ШАХМАТ

МЕЗБОНЛАР ОЛДИНДА

Республика шахмат-шашка клубида ўтаётган биринчи халқаро турнирда етти социалистик мамлакатдан 14 хотин-қиз иштирок этяпти. Уларнинг олти нафари халқаро даражадаги, тўрттаси эса миллий шахмат мастерларидир. СССР спорт мастерлигига номзодлар тўрттагина бўлиб, унвонни ошириш учун шу мусобақада белгиланган нормативларни бажаришлари лозим. Иштирокчиларнинг энг ёши каттаси тошкентлик халқаро мастер Валентина Борисенко бўлса, энг кичиги болгариялик мактаб ўқувчиси Румяна Гоцевадир.

Республикамиз маданий ҳаётида ўз аксини қолдирувчи воқеалар сирасига кирувчи бу мусобақада ҳозирча етти тур ўтди. Мусобақанинг биринчи куни учрашувлари вакилларимизга дуруст натижа берди. Тажрибали халқаро мастерлар москвалик Т. Затуловская билан тошкентлик В. Борисенко ўзаро жуда кўп марта куч синашганлар. Бу галги учрашув қизғин курашлар билан ўтиб, томонлар охири битимга келдилар.

Ўзбекистон чемпиони Любовь Гольдман ажойиб ғалабага эришди. Венгриялик халқаро мастер Каракаш Гольдман бошлаган шиддатли ҳужумни даф этолмай рақибини ютуқ билан табриклади. Қирғизистонлик ёш шахматчи Б. Самаганова болгариялик мастер Гоцевадан устун келди. Қозоғистонлик спорт мастери А. Муслимова билан чехословакиялик халқаро мастер Эретова ўртасида беш соат давом этган кескин кураш дуранг бўлиб тугади. Уч ўйин кечиктирилди.

Иккинчи турда мухлислар айниқса Анна Михель (ГДР) билан львовлик халқаро мастер М. Шуль ўртасидаги ўйинни зўр ҳавас билан кузатдилар. Михелнинг ташаббусга эришиш йўли томошабинларда завқ уйғотди. Қизғин баҳс 60-юришда дуранг бўлди. Руминиялик мастер М. Мурешаннинг Л. Гольдман билан бўлган ўйинида ҳам ўшанча юришдан сўнг худди шундай натижа қайд қилинди. Т. Затуловская Каракашни, В. Борисенко эса Самагановани енгиб чиқди. Тошкентлик Алла Мкртичан аввалига қийинроқ аҳволда қолганига қарамай, охири К. Эретовани мағлуб этиш йўлини топа билди. Тошкент Давлат консерваториясининг катта ўқитувчиси, ўтган йилги Тошкент чемпионатининг ғолиби Доно Қурбонова Р. Гоцевани таслим бўлса арзийдиган вазиятга солиб қўйди. Лекин хотиржамликка берилиб кетиб, пот ҳолатини кўрмай қолди.

Учинчи куни Гоцева М. Шулдан, Гольдман эса Муслимовадан, Қурбонова Борисенкодан, Михель Мкртичандан енгилди. Қолган ўйинлар дуранг бўлди. Тўртинчи турда Гольдман ўйин бошидаёқ қўпол хатога йўл қўйиб, тезда польшалик Эреньскадан енгилганини тан олди. Мкртичан Гоцевани ютди, Борисенко билан Шуль, Мурешан билан Самаганова учрашувлари дуранг бўлди.

Бешинчи куни икки пешқадам — Мкртичан билан Борисенко ўзаро учрашди. Жуда мазмунли ўтган курашда ёш спорт мастери ғолиб чиқди. Яна бир пешқадам Шуль эса Каракашдан енгилди.

Олтинчи турда А. Мкртичан Е. Каракашни ютиб, пешқадамлик мавқеини янада мустаҳкамлаб олди. Унинг Мурешан билан еттинчи турдаги учрашуви кечиктирилди. Ҳозирча А. Мкртичанда олти имкониятдан, Эреньскада эса етти имкониятдан 5 тадан очко бор.

М. МУҲИДДИНОВ,
мусобақа бош судьясининг муовини.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — **Москва.** 17.50 — **Тошкент.** 18.00 — Мультфильм. 18.10 — **Ахборот.** 18.25 — Музикали кўрсатув. 19.05 — **Ахборот.** 19.25 — **Москва.** 20.00 Фигурали учиш бўйича халқаро мусобақа. 22.00 — Вақт. 22.30— **Тошкент.** Илғорлар минбари. 22.45 **ЧК ходими** (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА 11.30 — **Тошкент.** Ўқув кўрсатуви. 12.25 — **Бахтли одам** (бадиий фильм). 16.30 — **Москва.** 19.25 — **Тошкент.** Оламга саёҳат. 20.25 — Илмий-техника ахбороти ва ишлаб чиқариш. 20.40 — **Муаллим** (телеспектакль). 22.00 — Жанговар постда. 22.30 — **Москва.** УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00— **Тошкент.** 19.40— Тошкент ва тошкентликлар. 20.20 — Тошкент янгиликлари. 20.45 — **Ҳалокат ёқасида икки йил** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 13/XII да **Оққуш кўли,** 14/XII да **Аида,** 15/XII да **Севилия сартароши** (кундузи), **Анна Каренина** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/XII да **Комиссия,** 14/XII да **Тарих тилга кирди,** 15/XII да **Абу Райҳон Беруний** (кундузи), **Оқшомдан тушгача** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 13/XII да **Севишганлар хиёбони,** 14/XII да **Нурхон.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 13, 14/XII да **Нон, қон, инсон** (15.00), 15/XII да **Ойдин.**

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг ТОШКЕНТ ВРАЧЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ИНСТИТУТИ вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра доцентлари: микробиология, физиатрия, қулоқ, томоқ ва бурун касалликлари;
кафедра ассистентлари: қулоқ, томоқ ва бурун касалликлари, П-терапия, болалар инфекцияси (0,5), урология (0,5);
кафедра катта ўқитувчиси: микробиология.

КОНКУРС МУДДАТИ — 1 ЯНВАРГАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Петров кўчаси, 51-уй.

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудири: халқ хўжалиги тарихи;
кафедра катта ўқитувчилари: иқтисодий информацияларни механизациялаб ишлашни ташкил этиш, чет тиллари, жисмоний тарбия;
кафедра доцентлари ёки катта ўқитувчилар: фалсафа, халқ хўжалигини планлаштириш, олий математика, жисмоний тарбия, бухгалтерия ҳисоби.

КОНКУРС МУДДАТИ —1 ЯНВАРГАЧА.

Мурожаат учун адрес: 700063, Тошкент шаҳар, Олмазор кўчаси, 183 «а»-уй.

«Узстроймеханизация» трестининг 5-ЖИЗЗАХ КЎЧМА МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИЛГАН КОЛОННАСИГА ВА 1-САМАРҚАНД ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН БОШҚАРМАСИГА автокран, башняли ва оғир кранлар, бульдозер ва экскаваторларнинг машинистлари

КЕРАК

Елғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.
Меҳнат ҳақи — ишбай-мукофотли.

Мурожаат учун адреслар: Жиззах шаҳар, Навоий кўчаси, 4-уй; Самарқанд шаҳар, 150-қурилиш трестининг саноат базаси.

Ўзбекистон ССР Госпланининг Иқтисодий илмий-тадқиқотлар институти коллективи, СССР Давлат банкининг Ўзбекистон республика конторасы Давлат банкининг собиқ ходими, Тошкент халқ хўжалик институтининг ректори, профессор

Муҳаммаджон Муродович ҚОРИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР социал таъминот министрлигининг коллективи бўлим бошлиғи С. М. Мирзааҳмедовага турмуш ўртоғи

Неъмат МИРЗААҲМЕДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана. Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС 700.000. ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ✱ ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. 03975. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 289.